

Aan: de volksvertegenwoordigers
van de gemeente Rotterdam,
Coolsingel 40,
3011 AD Rotterdam.

Betreft: Oranjebonnen, "Follow the money" & "Is voor geld alles te koop?"

Hoek van Holland, 22 september 2021

Beste raadsleden,

In "De Westlander" van 6 augustus 1966 verscheen het volgende artikel¹:

No 6515
Vrijdag 5 augustus 1966
61e jaargang

De Westlander

Redakteur: Leo 't Hart
Telefoon 010-266900
Alle stukken bestemd voor redactie
aan het bureau te 's-Gravenzande

UITGAVE: F
's-Gravenzande

**NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD
VOOR HET WESTLAND EN OMSTREKEN**

Is voor geld alles te koop?

Het bericht in „De Westlander” omtrent een mogelijke verhuur van een deel van het Staelduinsebos in 's-Gravenzande aan de Rotterdamse Golfclub, zal ongetwijfeld vele lezers een onaangename smaak in de mond hebben gegeven.

Niet alleen, omdat daardoor een belangrijk stuk van het Westlandse recreatiegebied voor het „gewone publiek” zal worden afgesloten doch ook, omdat een groot aantal jongemensen er ieder jaar de gelegenheid had om er middels kamperen van de vrijheid te genieten.

Het was ons reeds lang bekend, en we hebben er in ons blad ook melding van gemaakt, dat plannen bestonden om een flink stuk van het Staelduinsebos beschikbaar te stellen van een groepje Rotterdamse haven-, bank- en andere baronnen, om er hun exclusief golfspel te beoefenen.

Daarvoor hebben zij dan het „ge-

selecteerde gebied” nodig en kostte wat het kostte, is er genoemd plekje grond voor uitverkoren.

Er is uit de Rotterdamse kring weliswaar meegedeeld, dat de plannen nog niet zeker zijn, doch volgens onze informaties staat het vrijwel vast, dat een nieuw stuk van het bos zal worden afgesloten.

Dit is ook reeds het geval met de 45 hectare, welke het rijk inbeslag meende te moeten nemen voor opslag van minutie.

—0—

De toevoeging aan het bericht, dat de Stichting het Z. H. Landschap reeds eerder heeft getracht het Staelduinse Bos aan te kopen, doch dit niet mogelijk bleek vanwege de zo hoge prijs, dat zelfs het Rijk en Provincie er middels subsidie niet in zouden trappen, doet bij het lezen ook al minder prettig aan.

Men kan iedere grootgrondbezit-

ter het recht gunnen tot verkopen van zijn grond, doch het minste dat men kan vragen is, dit op redelijke wijze te doen, zodat de gemeenschap de kans krijgt er ook iets van te genieten.

De exclusiviteit van het grondgebied, dat zoals het Staelduinsebos een belangrijke recreatie waarde bezit, mag niet worden uitgebuit tot het scheppen van een situatie, waardoor een enkel persoon de bewegingsvrijheid van de mens, die deze vrijheid toch reeds beperkt ziet door allerlei omstandigheden, nog meer te beperken.

Het is te hopen, dat alle kwade geruchten in deze geschiedenis niet tot werkelijkheid worden, dat integendeel het Staelduinsebos ruimer recreatiemogelijkheden zal gaan schenken voor bewoners der in het westen van ons land toch reeds overvolle steden.

bare geld toe om dit in zijn zaal gebruiken tegen een aandeel in winst. Op deze wijze ontwikkelde zich het bedrijf van de wisselaar dat van de bankier.

Reeds in de 13e en 14e eeuw de Italianen in vele plaatsen van Europa als zodanig werkzaam, waaraan de vorsten dikwijls grote sommen gelds uitleenden.

De straat, waarin de Italiaanse selsaars en bankiers in Londen werden, heet thans nog Lombardstraat naar de Lombarden, die in de 17e eeuw, met de Joden, een gedeelte van het krediet in handen hadden. Ons Hollandse woord „lombard”, waarmee men ook wel bank van lening aanduidt, is hier afgeleid.

De eerste bankinstellingen die in Italië en wel in Venetië in de 15e eeuw zijn ontstaan, zijn de giro-wisselbanken. In 1582 werden na de crisis de particuliere banken in Venetië verboden en werd in 1587 de staatsbank opgericht, namelijk Banco di Rialto.

Ook in ons land, zij het dan later dan in Italië, zien wij het bankbedrijf tot ontwikkeling komen. De oudste vorm van het Nederlandse bankbedrijf zijn de kassiersinstellingen. Deze stelden zich tot taak, te provisioneren in bewaring te nemen en verder het wisselen van geldstenen. Reeds in de 16e eeuw werd het bankbedrijf in Nederland uitgeoefend.

Het feit, dat de kassiers zich bepaalde misbruiken schuldig maak-

Er was sprake van een groot maatschappelijk verzet inzake het spel dat toen gespeeld werd door de Erven van Rijckevorsel. Er werd toen gesproken over een dergelijk hoge prijs die gevraagd werd voor het Staelduinse Bos dat de Stichting Het Zuid-Hollands Landschap deze niet kon verwerven en dat zelfs de overheid middels subsidie hier geen bijdrage aan zouden leveren om zulks mogelijk te maken. Er leek sprake van een gelopen race.

¹ <https://www.historischarchiefwestland.nl/ocr/show/de-westlander-05-08-1966-pagina-1-30247/>

Op 26 januari 1971 verscheen het volgende artikel in het dagblad "Trouw"²:

Staelduynse Bos naar provincie Zuid-Holland

DEN HAAG — Het westelijk deel van het Staelduynse Bos bij 's Gravenzande is gistermiddag overgedragen aan de provincie Zuid-Holland. De provincie heeft het voor ruim f 1.5 miljoen gekocht van de familie Van Rijckevorsel. Het zestig hectare metende gebied zal voor de openbare recreatie worden bestemd. De stichting Rijnmond-Staelduyn, die het bos had willen kopen om er een golfbaan in aan te leggen, krijgt van de provincie een terrein aangeboden in de doorgaande groenstrook die tussen Hoek van Holland en Maassluis en ten noorden van de Rijnpoorthaven is geprojecteerd. Rijk, provincie, Rijnmond en de gemeenten in het gebied zullen gezamenlijk de lasten dragen van de inrichting van de groenstrook.

Het oostelijk deel van het Staelduynse Bos is bij defensie in gebruik. Defensie zal het gebied ontruimen, zodra het daar opgeslagen materiaal in het Rijnpoorthavengebied kan worden ondergebracht.

Er bleek voor 60 hectare natuurgrond een forse meerwaarde betaald te zijn boven de reguliere waarde voor agrarische grond in deze tijd³. De Erven van Rijckevorsel werden fors beloond.

52-a. Koopprijzen van boerderijen, los bouwland en los grasland (in gld per ha)

Gebieden		1955/'56	1960/'61	1964/'65	1965/'66	1966/'67	1967/'68
Boerderijen 1 ha en meer							
Zaakleigebieden	Gr.	3 630	4 280	7 900	7 960	7 800	7 620
	Fr.	3 720	4 590	7 370	8 290	7 300	7 440
	Nh.	4 370	3 470	8 870	10 350	9 100	7 760
	Zh.	4 340	5 790	10 250	9 120	15 280	11 870
	Z.	4 260	5 320	9 610	9 040	11 240	11 090
	Nb.	4 480	5 960	9 570	11 060	10 490	10 940
	Ned.	3 970	4 610	8 540	8 670	8 930	8 770
Rivierleigebieden	Ov.	3 890	8 070	9 550	15 970	—	7 940
	Gld.	4 470	5 630	11 270	11 950	10 240	11 490
	Utr.	4 820	3 770	7 320	8 460	8 800	8 060
	Nb.	3 930	6 070	9 830	10 200	11 270	14 790
	L.	5 580	6 460	12 270	12 020	13 270	13 670
	Ned.	4 770	5 520	10 720	11 860	10 610	11 000
Weidevelden	Gr.	4 930	4 970	7 140	7 950	8 260	7 420
	Fr.	3 260	3 840	6 310	6 460	6 330	6 960
	Ov.	3 760	4 340	8 090	10 750	9 620	10 200
	Utr.	3 660	3 950	7 130	5 600	7 370	8 520
	Nh.	3 540	5 290	9 570	9 120	8 130	9 070
	Zh.	3 280	3 920	7 190	7 740	8 180	7 640
	Nb.	2 820	5 810	7 360	14 130	13 430	10 910
	Ned.	3 420	4 110	7 100	7 320	7 360	7 770
Zandgronden	Gr.	3 680	4 640	6 610	7 240	6 760	7 630
	Fr.	3 460	4 050	7 230	7 150	7 520	7 260
	Dr.	3 460	3 730	6 330	7 660	7 270	8 500
	Ov.	3 050	3 940	8 950	10 090	10 060	12 280
	Gld.	4 320	5 710	9 950	11 620	11 130	11 660
	Utr.	4 130	4 460	9 090	8 830	9 440	11 430
	Nb.	3 460	4 810	7 740	8 620	8 810	9 130
	L.	3 790	5 180	8 050	9 260	10 110	10 220
	Ned.	3 580	4 420	7 760	8 620	8 780	9 190
Veenkoloniën	Gr.	3 660	4 180	6 180	7 020	7 430	7 930
	Dr.	3 610	4 300	6 230	7 330	7 070	7 890
	Ned.	3 640	4 220	6 200	7 140	7 270	7 910
Tuinbouwgebieden	Nh.	5 060	5 380	7 490	11 760	11 340	12 420
	Zh.	5 020	4 620	7 540	8 020	—	15 620
	Ned.	5 050	5 260	7 500	11 420	11 340	12 540

Vervolgens werd een poging gedaan om de agrarische grond in de Bonnenpolder tot een forse meerwaarde te brengen. Uit een artikel in "Trouw" van 23 december 1975 blijkt het volgende:

DAG 23 DECEMBER 1975

Truc' van GS Zuid-Holland niet gelukt Geen golfbaan in Naaldwijkse polder

een verslaggever

HAAG — De 'truc' zoals de gemeente Naaldwijk het noemde, van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland om een paar pachters in het Westland van hun grond te krijgen ten behoeve van de Rotterdamse Golfclub, is niet gelukt.

De nu pas bekend is geworden, door de Centrale Grondkamer in een enige tijd geleden beslist, er geen reden zijn om de pachters het eerste recht tot koop van hun grond te ontzorgen.

De pogingen van de provincie om een stuk grond te verwerven voor een golfbaan in het Westland dateren al van een paar jaar terug. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben namelijk de verplichting om de Rotterdamse Golfclub een kleine zestig hectare aan te bieden, waarop een zg. '18-holes-course' kan worden aangelegd. Dit in ruil voor het feit, dat de club (voorlopig) heeft afgezien van haar recht om zich in het Stelduinse Bos te vestigen. Tegen dit voornemen was op grote schaal actie gevoerd door milieubeschermers, die niet wilden dat een 'prachtig' bos ontoegankelijk zou worden door omheiningen van een besloten sportvereniging.

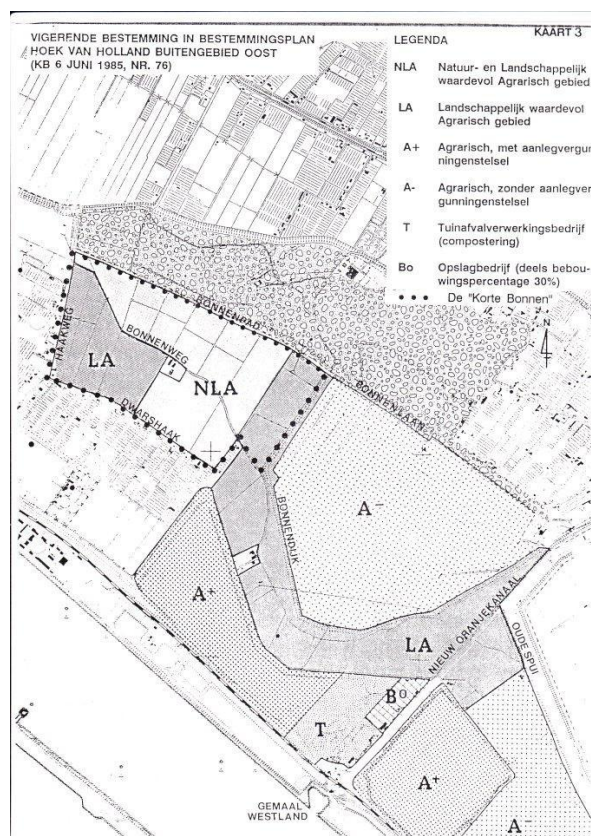
Transactie

Zoekend naar een vervangend terrein liet de provincie toen het oog vallen op de polder 'Lange Bonnen'. De familie Van Rijckevorsel, eigenaar van de grond, was bereid met de provincie een transactie te sluiten. Maar sommige pachters eisten het recht tot koop van de aan hun verhuurde grond, waarbij zij zich beriepen op de Pachtwet. GS zagen toen een mogelijkheid om het artikel in de wet buiten werking te stellen: Rotterdam moest zijn bestemmingsplan Rijnpoorthaven ter visie leggen. B en W van Rotterdam voldeden aan dit verzoek, maar enige gemeenten in het Westland, zoals Naaldwijk, die niets van een Rijnpoorthaven moesten hebben, brachten de zaak naar buiten. Met als gevolg dat mr. Van den Brink aan de hand van officiële brieven voor de centrale grondkamer kon bewijzen dat GS via een 'truc' de grond in handen hadden willen krijgen.

Intussen is de provincie nu naarstig op zoek naar weer een ander terrein. De tijd begint zo langzamerhand te dringen, want als men voor februari 1977 geen stuk grond in ruwbouw kan opleveren, dan zal de Rotterdamse Golfclub alsnog het Stelduinse Bos betrekken. Volgens een woordvoerder van de provincie zijn er over een week of vier nadere besprekingen over de zaak te verwachten.

De Erven van Rijckevorsel liepen tegen hun eigen pachters aan. Het was dus voor hen zaak om in de komende decennia deze weerstand te breken en dat kon door een belemmering op te werpen bij een rendabele economische bedrijfsvoering met een toekomstperspectief.

Inmiddels had de overheid ook een duidelijk beeld voor ogen v.w.b. de Bonnenpolder. In 1979 werd vastgelegd⁴ dat er sprake was van een deels landschappelijk waardevol agrarisch gebied en deel natuur- en landschappelijk waardevol agrarische gebied. Vanzelfsprekend geeft deze bescherming een plafond aan v.w.b. de financiële waarde van deze agrarische gronden.

⁴ <https://www.nieuweplannen.nl/wro/NL.IMRO.05990000425HvHBuitOost->

In de jaren die volgden kwam er zelfs nog een extra bescherming voor het eeuwenoude open polderlandschap van de Bonnen. Een deel werd aangewezen als "relatienotagebied", een voorloper van de Ecologische Hoofdstructuur. De belangrijke waarden van de Korte Bonnen werden hierin beschreven. De beperkingen gaven een plafond aan voor de financiële waarde.

ontvangen: 4 febr '92			
dossier:		nr.: 920782	
te behandelen	par.	fotocopie:	par.
glydria		→ yvalaan	
		Rouensbergen	
gereed week:		beantw. nr.	

3e CONCEPT

VOORONTWERP-BEGRENZING RELATIENOTAGEBIED

"KORTE BONNEN"

zo uit hij dan ook verspreiden

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Dienst Ruimte en Groen
Bureau Natuur
oktober 1991

VO_BONNE.REL

Met deze beperkingen werd de agrarische exploitatie in de Korte Bonnen gestuurd naar een verbreed en biologisch gecertificeerd landbouwbedrijf. Dit hele traject was in 2004 succesvol afgerond. In het voorjaar van 2005 werd er echter door de Erven van Rijckevorsel een pion op pad gestuurd om de bestuurlijke neuzen richting landgoedontwikkeling te krijgen (*bijlage 1*). Dit aspect is helaas onderbelicht gebleven in de afgezwakte versie van het rekenkamerrapport “Gemodder in de polder”⁵. Er werd voor lieden die slechts samenvattingen lezen de suggestie⁶ gewekt dat er werd ingezet op landgoederen in de Bonnen, maar dat dit slechts mogelijk was als de grondeigenaren tegen een lage prijs zouden willen verkopen. Het totale dossier laat zien dat het initiatief kwam van de Erven van Rijckevorsel en dat in de loop van 2006 bleek dat men alle andere betrokken partijen had misleid⁷. Dit spel werd acceptabel gevonden door de lokale overheid als gebiedsregisseur omdat men niet tijdig het onteigeningsinstrument had ingezet als “stok achter de deur” bij de verwerving van de benodigde gronden om de huidige Hoeksebaan aan te leggen. Er was de illusie dat met de toezegging aan medewerking met de realisatie van deze landgoederen er sprake zou kunnen zijn van een minnelijke verwerving. Zulks is ook gebeurd bij een andere grondeigenaar (*bijlage 2*). Daarbij had de overheid als gebiedsregisseur alle bij het desbetreffende gebied betrokken partijen uitgenodigd deel te nemen aan het gebiedsontwikkelingsproces om te komen tot een integrale oplossing voor het gehele gebied. Uiteindelijk werden de publieke doelen m.b.t. natuur, waterhuishouding, vitale en duurzame landbouw, recreatie en landschap ondergeschikt gemaakt aan infrastructuur. Voor de meest betrokken bewoners en ondernemers in het gebied betekend dit dat men op weg naar een integrale oplossing uiteindelijk met extra problemen achterbleef. Men werd als prooi uitgeleverd aan de Erven van Rijckevorsel die voort konden gaan met hun uitputtings- en ontmoedigingsstrategie⁸. De voorbeelden hiervan vindt u in het totale dossier. De zorgen hieromtrent waren in februari 2007 duidelijk bij de deelgemeenteraad van Hoek van Holland.

⁵ <https://rekenkamer.rotterdam.nl/wp-content/uploads/2014/11/R.O.13.11-rapport-2.pdf>

⁶ <https://rekenkamer.rotterdam.nl/wp-content/uploads/2014/11/persbericht-gemodder-in-de-polder-1.pdf>

⁷ [https://nl.wikipedia.org/wiki/Bedrog_\(Nederlands_privaatrecht\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Bedrog_(Nederlands_privaatrecht))

⁸ https://www.debonnen.nl/html/gebiedsvisie_conclusie.html

Het bleek dat er geen waarde kon worden toegezegd aan de bestuurlijke besluiten van resp. 21 december 2005 m.b.t. de scenariokeuze (**bijlage 3**) en 21 september 2006 m.b.t. het vaststellen van het integrale Gebiedsontwikkelingsplan De Bonnen (**bijlage 4**) en het tijdspad voor de uitvoering hiervan (**bijlage 5**) plus het afsprakenkader (**bijlage 6**). Er kon geen waarde worden toegekend aan de door de Erven van Rijckevorsel afgegeven verklaringen (**bijlage 7**) voor het uitstel van ondertekening van de intentieverklaring. Deze adellijke - maar weinig edele - familie van juristen, fiscalisten en vastgoedspecialisten had immers zelf aangestuurd op landgoedontwikkeling en daarvoor d.m.v. hun pion medewerking toegezegd.

Tot slot:

Wij zijn er van overtuigd dat de uitvoering van het plan zal resulteren in een vitaal gebied waarin de agrarische-, waterhuishoudkundige-, ecologische- en recreatieve functies zodanig op elkaar zijn afgestemd dat zij elkaar versterken en daarmee de waarde van het gebied duurzaam in stand houden. De Erven ondersteunen het gebiedsontwikkelingsplan voluit en zullen de in de intentieverklaring aangegeven verplichtingen naar vermogen uitvoeren en nakomen.

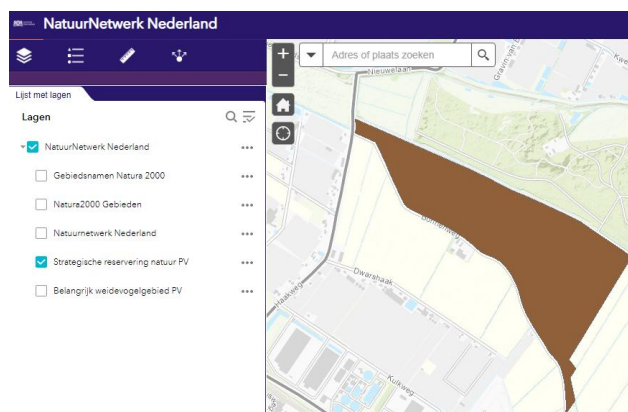
Met vriendelijke groet,

G.J.M. Takkenkamp,
rentmeester NVR.

Het ontbrak de lokale overheid niet aan de bestuurlijke en juridische instrumenten om de uitvoering van de bestuurlijk vastgestelde gebiedsontwikkelingsplan uit te voeren; het ontbrak aan normbesef. Respectloos en gewetenloos werd dit opgeofferd in een aparte deal met de rentmeester van de Erven van Rijckevorsel en v.w.b. de slachtoffers werd er ineens gesproken over “*een privaatrechtelijk conflict*”, terwijl het een ieder duidelijk was dat hiervan geen sprake behoefde te zijn als er bestuursrechtelijk correct was gehandeld. Er was immers door private partijen vertrouwen gesteld in bestuurlijke gedane toezeggingen, bestuurlijk gemaakte afspraken, bestuurlijk uitgesproken intenties, bestuurlijk gewekte verwachtingen en voorts de vastgelegde bestuurlijke besluiten. Dit alles bleek niets waard te zijn. Met een sardonisch en satanisch genoegen werden de meest betrokken mensen in een juridisch moeras getrokken. Men bleek op het verkeerde been te zijn gezet met de voor hen met overheidsgegeld gemaakte bedrijfsplannen (**bijlage 8**). Bij fysiek geweld kan men in een fractie van een seconde een dramatisch wending aan een mensenleven geven. Hierover zal een ieder met enige innerlijke beschaving zijn afkeuring uitspreken en er zal veelal een strafrechtelijke veroordeling volgen. Bij economisch -, financieel -, juridisch - en bureaucratisch geweld kan men in een reeks van jaren een mens zijn perspectief ontnemen. In een stil -, sluipend - en slopend proces wordt het fundament onder iemands bestaan ondermijnd. Deze vorm van “*witteboordengeweld*” vindt veelal ongemerkt plaats, maar raakt betrokken en verwanten in hart en ziel. Van de overheid mag in deze bescherming worden verwacht. Het dossier Bonnenpolder laat echter zien dat de overheid deze vorm van geweld in de afgelopen decennia heeft gefaciliteerd. De zorgvuldig opgebouwde ambtelijke façade ontgaat bestuurders en volksvertegenwoordigers. Van ook maar enige aandacht voor de impact van bestuurlijke besluitvorming voor de mensen die het treft, van aandacht voor “de menselijke maat” en/of “het menselijk kapitaal” is geen sprake. Men matigt zich een oordeel aan over het gebied op basis van een ambtelijk georkestreerde promotietour en op basis van ambtelijke samenvattingen en adviezen met de uiterst naïeve veronderstelling dat hiermee niet de beeld-, opinie- en besluitvorming wordt beïnvloed.

Het moet de betrokken ambtenaren veel voldoening opleveren dat men tot op heden steun van een meerderheid van de gemeenteraad van Rotterdam heeft weten te krijgen met “bijpraten” van sleutelfiguren bij de diverse politieke partijen in de fractiekamers en wandelgangen van het stadhuis aan de Coolsingel. In de Bonnenpolders en Oranjevouterpolder is er echter een ander beeld van de werkelijkheid, maar het contact met de meest betrokken bewoners wordt gemeden. Men acht het mogelijk een opvatting te hebben over dit gebied zonder kennis van zaken en zonder contact te hebben gehad met mensen die vaak al generaties lang zich met dit gebied verbonden voelen, hier hun wieg hebben staan en hier graag ook een toekomst zouden zien. De dames en heren politici pretenderen met hun werkzaamheden van betekenis te willen zijn voor de samenleving en een maatschappelijke bijdrage te willen leveren, maar laten zich leiden door een beperking aan spreektijd, keuzes in onderwerpen die in de raad van Rotterdam behandeld moeten worden en het electorale gewin dat daarmee te behalen valt. Daarbij heeft de Rekenkamer Rotterdam expliciet het gebrek aan prioriteit voor het landelijk gebied tussen Hoek van Holland en Maassluis duidelijk gemaakt. Al glimlachend, grinnikend en gniffelend heeft men ambtelijk bestuurders en raadsleden meegenomen op een traject om de Erven van Rijckevorsel alsnog een meerwaarde te gunnen voor hun agrarische vastgoedbezit in en rond de Bonnenpolders. Daarbij werd dankbaar gebruik gemaakt van de factor “tijd”.

Het Natuurnetwerk Nederland als voortzetting van de Ecologische Hoofdstructuur bood een nieuwe bescherming door het deel van de Korte Bonnen dat eerder werd aangemerkt als een onderdeel van de EHS nu als strategische reservering aan te duiden voor het NNN⁹. Met een juiste publieke strategie zou aantasting van de bestaande landschappelijke waarden en het opdrijven van de financiële waarde door vastgoedspeculanten moeten worden voorkomen.

Helaas ontbrak het de afgelopen jaren bewust aan deze publieke strategie. Bij de vergadering van de statencommissie Duurzame Ontwikkeling op 6 september 2017 heb ik nog expliciet¹⁰ aandacht gevraagd voor een adequate publieke strategie om publieke doelen bij het project Oranjebonnen te realiseren. Het werd slechts begrepen door het CDA Zuid-Holland¹¹.

Vanzelfsprekend is daar een reden toe. De Erven van Rijckevorsel willen net als in de periode 1966-1976 een meerwaarde voor hun agrarische vastgoedbezit in en rond de Bonnenpolders realiseren. In de afgelopen decennia heeft men successievelijk zich kunnen ontdoen van veel langjarige pachtcontracten in dit gebied en alleen daarmee is al een meerwaarde gerealiseerd. Op dit moment is er in de Bonnenpolder nog slechts één agrarische ondernemer met een langjarig pachtcontract en hem wordt al jarenlang ieder perspectief ontzegd.

⁹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/landschap/natuurrijk-zuid/ontwikkeling/>

¹⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=OUEihAP28ps>

¹¹ <https://www.cda.nl/zuid-holland/actueel/nieuws/nu-doorpakken-project-oranjebonnen>

Dit alles onttrekt zich aan het zicht van de dames en heren politici. Terwijl de overheid de mond vol heeft over het stimuleren van een vitale -, verbrede - en duurzame landbouw, kijkt men weg bij de destructieve handelingen die in de afgelopen jaren in de Bonnenpolder zijn verricht. Daarbij is “niets doen” ook een bewuste bestuurlijke keuze van de overheid geweest. Terwijl op 21 december 2005 nog unaniem het autonome scenario werd afgewezen, liet men het alsnog werkelijkheid worden. De ambtelijke obstructie bij het snel en adequaat uitvoeren van de unaniem aangenomen motie op 20 november 2003 is inmiddels duidelijk geworden.

De heer Van Anraad : Motie 1 RO

De deelraad van Hoek van Holland in vergadering bijeen op 20 november 2003

Overwegende dat

mede door het ontbreken van een gebiedsvisie voor het gebied de Bonnenpolder het gebied verpaupert.

- door een gebiedsvisie het mogelijk wordt om samenhangend beleid te voeren over dit gebied**
- het mogelijk wordt beter te sturen in het gebied waardoor verdergaande verpaupering kan worden voorkomen.**

Draagt het dagelijks bestuur op:

- om in het eerste kwartaal van 2004 opdracht te geven een gebiedsvisie voor het gebied de Bonnenpolder te (laten) maken**
- om in het tweede kwartaal van 2004 genoemde visie in de raad ter goedkeuring voor te leggen**
- het voor het maken van de gebiedsvisie benodigde geld te zoeken binnen:**
 - de provincie
 - derden (Zuid-Hollands landschap)
 - de post nieuw beleid

Ondertekend door Van Anraad, PvdA.

Ook de aangenomen motie van 23 april 2015 (**bijlage 9**) werd onschadelijk gemaakt, terwijl dit toch in lijn zou moeten zijn met de wens die eerder namens de Erven van Rijckevorsel was geuit bij het totstandkomen van het Gebiedsontwikkelingsplan De Bonnen (**bijlage 10**). Het behoort inmiddels duidelijk te zijn dat de positieve grondhouding (**bijlage 11**) van de Erven van Rijckevorsel vooral bedoeld was om partijen zand in de ogen te strooien. Helaas zijn er “civil servants” die de focus op de publieke zaak hebben verloren en zich als instrument laten gebruiken om een meerwaarde voor het agrarische vastgoedbezit van deze feodale familie te realiseren. Het verklaart waarom men een pion van de Erven van Rijckevorsel aan gebruik van gemeentelijke landbouwgrond heeft geholpen, waarom men oogluikend de illegaliteit op en rondom het perceel Bonnenweg toestaat en waarom men de club natuurbegravers met de rentmeester van de Erven van Rijckevorsel in contact bracht.

Op 18 maart 2016 kwam een e-mailbericht via een omweg bij de projectleider Oranjebonnen.

Van: [REDACTED]
Verzonden: [REDACTED] Natuurbegraven Nederland [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: oranjebuitenpolder/bonnenpolder
Bijlagen: Natuurbegraven volgens NBN NM.PDF; Brochure Heidepol.pdf

Geachte [REDACTED]

Via uw collega [REDACTED] en [REDACTED] ben ik bij u terecht gekomen als betrokkene bij de ontwikkeling van Oranjebuitenpolder/Bonnenpolder.

Vanuit een maatschappelijke behoefte willen we in Rotterdam een of meerdere natuurbegraafplaatsen realiseren. Uit onderzoek van TNS NIPO blijkt dat 1 op de 3 Rotterdammers (55+) geïnteresseerd is in natuurbegraven. Dit merken we ook op onze natuurbegraafplaats Heidepol, vanuit omgeving Rotterdam komen mensen daar naar toe voor een laatste rustplaats in de natuur.

Met [REDACTED] en [REDACTED] hebben we een locatie in de Noord-Kethelpolder op het oog. Gesprekken hierover zijn positief. Ook bestuurlijk [REDACTED] en [REDACTED] aangegeven positief te staan ten opzichte van natuurbegraven. In de gesprekken is ook de Bonnenpolder naar voren gekomen als een mogelijke locatie naast Noord-Kethelpolder.

Het huidige aanbod aan natuurbegraafplaatsen laat vooral zien dat de meesten zijn gesitueerd in een bos. Dit heeft vooral te maken met de ligging van de natuurbegraafplaatsen op hoge droge zandgronden. We kijken juist ook goed naar de wensen van de mensen. Daaruit blijkt een voorkeur voor open velden en juist dat willen we realiseren in de polders van Rotterdam. De Oranjebuitenpolder of Bonnenpolder lijkt daarvoor heel geschikt.

Dit werd ambtelijk als een uitgelezen kans gezien om de Erven van Rijckevorsel te helpen aan een meerwaarde voor hun agrarische vastgoed. Kort daarop werd het vastgoedbezit van deze familie in en rond de Bonnenpolder te koop aangeboden en al heel snel werd dit aangekocht door Natuurbegraven Nederland B.V., een onderdeel van het vastgoedsyndicaat Movement Investments B.V.¹² en dat alles natuurlijk met het voorbehoud dat een natuurbegraafplaats zou worden gerealiseerd. Het was vervolgens zaak om een geloofwaardig verhaal te construeren om te overtuigen dat zowel het Ambitiedocument Oranjebonnen¹³ alsook het Ontwikkelplan Oranjebonnen¹⁴ inhoudelijk niet werden aangetast, terwijl mensen die meer lezen dan samenvattingen beter weten. Fictie is in dit geval belangrijker dan feiten en dat weten de marketinglieden die ook de vraag naar natuurbegraafplaatsen creëren maar al te goed.

In de periode 1966-1976 was een golfclub uit Rotterdam “de kwaaië pier” en bleven de Erven van Rijckevorsel op de achtergrond. Sinds 2016 geldt dat Natuurbegraven Nederland B.V. “de kwaaië hond” is en blijven de Erven van Rijckevorsel wederom op de achtergrond. Net als in de periode 1966-1976 gaat het hen om de meerwaarde voor het agrarisch vastgoedbezit. Ditmaal denkt men een prijs van 9 euro per vierkante meter te realiseren¹⁵, terwijl het hier deels dijkgronden betreft, deels gronden welke behoren tot de strategische reservering in het kader van het Natuurnetwerk Nederland en deels gronden met een problematische agrarische exploitatie door een gebrekkige waterhuishouding en ontsluiting. Daarmee wordt fors meer betaald¹⁶ dan voor reguliere goede agrarische grond met een stevige gebruikswaarde. Voorts betekent het dat er een verwachting wordt gecreëerd voor eigenaren van andere agrarische gronden welke een strategische reservering kennen. Met het tolereren van dit vastgoedspel is het de overheid zelf die verantwoordelijk is voor het opdrijven van de grondprijs¹⁷. Met het tolereren van dit vastgoedspel dient men vooral een privaat belang en geen publiek doel.

¹² <https://drimble.nl/bedrijf/den-bosch/16383664/movement-investments-bv.html>

¹³ https://archieff12.archiefweb.eu/archives/archiefweb/20200802111533/http://www.rotterdam.nl/wonen-leven/oranjebonnen/21030319_-DEFINITIEF-VASTGESTELD-BW-Ambitiedocument_Oranjebonnen-DEF_LR.pdf

¹⁴ <https://archieff12.archiefweb.eu/archives/archiefweb/20200802111533/http://www.rotterdam.nl/wonen-leven/oranjebonnen/Ontwikkelplan-Oranjebonnen-definitief-oktober.pdf>

¹⁵ https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7282626/1/s19bb000903_3_43459_tds

¹⁶ <https://www.nvm.nl/agrarisch-landelijk/agrarische-grondprijzen/>

¹⁷ https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7257616/1/s19bb000748_2_30169_tds

Men brengt zelfs schade toe aan het vertrouwen dat burgers en ondernemers moeten kunnen hebben in de overheid. Ook al betreft het electoraal gezien slechts enkele “druppels”; het zijn “de druppels die de steen uithollen”. De reputatieschade laat de dames en heren politici koud vanwege de monopoliepositie die de overheid heeft. De erosie van vertrouwen toont zich echter niet bij wat men als een “incident” wenst te beschouwen, maar blijkt over een reeks van jaren waarbij men van “incident” naar “incident” struikelt. Als een mens op een route struikelt over een steen zal hij een ander mens op deze route waarschuwen als hij beschikt over de elementaire beginselen van goed fatsoen. Zo is het ook voor mensen met een slechte ervaring met overheidsfunctionarissen. De dames en heren politici hebben het graag over de externe gevaren die onze democratie bedreigen, maar men is blind voor het interne gevaar.

De zakelijke en persoonlijke schade die slachtoffers van dit overheidshandelen ondervinden laat de verantwoordelijke overheidsfunctionarissen kennelijk ook koud. Zij zullen echter straks als getuige worden opgeroepen bij de komende juridische procedures. Het is ijdele hoop om de illusie te hebben dat iemand¹⁸ die strijdt tegen onrecht zich zal neerleggen bij een raadsbesluit welke een beloning zal betekenen voor het gespeelde spel. Vanzelfsprekend zal dit leiden tot bezwaar- en beroepsprocedures waarbij “namen en rugnummers” van betrokken ambtenaren en bestuurders gewoon genoemd zullen worden. Het staat andere partijen vrij om daarbij van het totale dossier gebruik te maken. De feiten liegen niet.

Het totale dossier laat het antwoord zien op de vraag die in het artikel van 5 augustus 1966 werd gesteld. Het adagium “Follow the money” laat zien waar het echt om gaat in de polders van Hoek van Holland. Daarbij wordt het niet geschuwd om mensen over een reeks van jaren schade toe te brengen. Langdurige stress kan leiden tot fysieke en psychische klachten en de veroorzakers wassen daarbij hun handen in onschuld. Met pseudo-progressieve prietpraat en liberaal gelal kan niet verhuuld worden dat het de Erven van Rijckevorsel wordt gegund om weg te komen met een forse meerwaarde voor hun vastgoedbezit. Met zwijgen en wegstijgen toont men geen (christelijk) mededogen. Met rentmeesterschap voor een cultuurhistorisch en landschappelijk waardevol eeuwenoud gebied heeft dit alles niets te maken.

Er is een bekend gedicht van Martin Niemöller welke de essentie van onverschilligheid laat zien (**bijlage 12**). Daarbij behoort er geen onderscheid te zijn tussen groot leed en klein leed. Als men zwijgt over een bepaalde attitude bij de overheid omdat men er zelf niet door geraakt wordt, kan men uiteindelijk toch ook met deze attitude worden geconfronteerd. Stilzwijgend gadeslaan van bureaucratisch geweld kan betekenen dat deze vorm van geweld zich ook kan keren tegen iemand die slechts toeschouwer was en wilde zijn. Het zou een levenshouding moeten zijn van mensen die beweren de publieke zaak te dienen en het verschil willen maken. Van volksvertegenwoordigers mag worden verwacht dat men zowel de taakstellende alsook de controlerende rol goed vervult. Het dossier Oranjebonnen laat zien hoezeer het verzuimd wordt beide rollen tot op heden correct te vervullen. Het gedicht van Martin Niemöller hing ooit bij mij aan de muur toen ik wat ruimer behuist was en me de luxe kon veroorloven om naast mijn bedrijf ook een maatschappelijke bijdrage te leveren in het deelgemeentebestuur. Mijn intenties waren duidelijk en zuiver. Uw intenties blijken uit de keuzes die u maakt.

met bezorgde groet,

¹⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=sxuM0vfQ94Y>

- Bijlagen:
1. Gespreksverslagen pion Erven van Rijckevorsel, voorjaar 2005;
 2. Bestuurlijk besluit toezegging Van Heijst, 8 juni 2006;
 3. Bestuurlijk besluit toekomstscenario Bonnenpolder, 21 dec. 2005;
 4. Bestuurlijk besluit Gebiedsontwikkelingsplan De Bonnen, 21 sept. 2005;
 5. Tijdspad uitvoering Gebiedsontwikkelingsplan De Bonnen;
 6. Afsprakenkader Gebiedsontwikkelingsplan De Bonnen;
 7. Uitstel ondertekening Intentieovereenkomst De Bonnen;
 8. Bestuurlijk besluit proceskosten + bedrijfsplannen, 8 juni 2006;
 9. Motie duurzaam ontwikkelgebied Oranjobonnen, 23 april 2015;
 10. Gespreksverslag met pion Erven van Rijckevorsel, 27 september 2005;
 11. E-mail pion Erven van Rijckevorsel, 30 juni 2005;
 12. Gedicht Martin Niemöller.

- c.c.:
- voorzitter Stichting de Bonnen,
 - Gedeputeerde van de Provincie Zuid-Holland,
 - Gebiedscommissie Hoek van Holland,
 - voorzitter vml. Informatieplatform Oranjobonnen,
 - actiegroep “Zorgen om de Bonnen”,
 - Provinciale Staten van Zuid-Holland,
 - Gemeenteraad Westland,
 - bestuur LTO-Noord,
 - Glastuinbouw Nederland,
 - bestuur Natuurbegraafplaats Waarom Niet.

BESPREKINGSVERSLAG

Aanwezig: 1. namens het Zuid-Hollands Landschap (ZHL):
- de heer ir. , directeur
- de heer ir. , grondverwerving
2. namens de Erven Van Rijckevorsel
- dhr.

Datum: 19 januari 2005

Locatie: Kantoor Zuid-Hollands Landschap, Nesserdijk 368, 3063 NE Rotterdam

Onderwerp: Mogelijke ontwikkeling Bonnenpolders

Kennismaking:

De heer , geeft een uiteenzetting over het Zuid-Hollands Landschap, de organisatie, leden, bestuur en de doelstellingen.
- legt uit in welke hoedanigheid hij optreedt namens de Erven: onderzoek naar de mogelijke toekomstige ontwikkelingen van de Bonnenpolders. Pachtzaken blijven behandeld worden door de heer . Namens de Erven zal ook gesproken worden met de Deelgemeente Hoek van Holland, het Hoogheemraadschap en de Provincie. Er is voor gekozen om als eerste in gesprek te gaan met "de burens", de eigenaar van het Staelduinse Bos: het Zuid-Hollands Landschap.

Visie van het Zuid-Hollands Landschap op het gebied:

- op dit moment is het Landschap in overleg met diverse partijen over de inrichting van het naastgelegen gebied, de Oranjevlietpolder. Bij die inrichting is ook het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam (OBR) betrokken als grootste grondeigenaar in het gebied (voormalig Floriade terrein).
- ten aanzien van de Bonnenpolders: een deel is in het natuurgebiedsplan opgenomen als natuurontwikkelingsgebied. Naar de mening van het ZHL moet dit gebied een geheel natuurlijke invulling krijgen. Daarnaast heeft het ZHL een ecologische verbindingzone voor ogen die de natuurontwikkelingsgebieden in de Bonnenpolders zal moeten verbinden met de Oranjevlietpolder. Deze zone loopt langs de Rel. Ter plaatse van de Korte Bonnen noordelijk van de waterloop, ter plaatse van de Lange Bonnen ten zuiden van de waterloop. De verbindingzone is gebaseerd op de door de Provincie omschreven zone nummer 71, Hoek van Holland-Plasjes Maassluis. Het ZHL streeft naar het realiseren van deze zone nummer 71. De deelgemeente heeft een ontwerp-bestemmingsplan in inspraak gebracht. Het ZHL heeft een reactie gegeven, daarin staat o.a. de wens dat de verbindingzone als zodanig wordt bestemd.
Het ZHL wil meedenken over de inrichting van het gebied en kiest uiteraard de insteek dat de eigen doelen moeten worden gerealiseerd. Naast de ecologische inrichting van het in het natuurgebiedsplan aangewezen terrein (Korte Bonnen ten noorden van de Bonnenweg) en de ecologische verbinding betekent dit het open houden van de lange Bonnen als landschappelijk waardevol gebied en de verwijdering van een kas die ontsierend is (tussen de Dwarshaak en de Bonnenweg). Uitgangspunt van het ZHL is dat het gehele gebied als één project wordt gezien. Om realisering mogelijk te maken wil het ZHL overwegen in te stemmen met rode functies in het zuidelijke deel van de Korte Bonnen. Zij zien alles echter wel als een "totaalpakket".

Visie van de Erven van Rijckevorsel:

- [] geeft aan dat de ideeën van de Erven voor het gebied een mix zijn van natuur, recreatie en rode functies. Vooral nog is er ingezoomd op de Korte Bonnen. De gedachte ontwikkelingsrichting sluit aan bij het provinciale beleid op het gebied van nieuwe landgoederen. Vanuit de erven is er wellicht de bereidheid om in het gehele noordelijke deel van de Korte Bonnen natuurontwikkeling te realiseren mits het zuidelijke deel met rode functies zou kunnen worden ingevuld. Volgt een korte uiteenzetting aan de hand van de concentratie van de Erven.
- Reactie ZHL: [] elkt dat in het zuidelijke deel rode functies bespreekbaar zijn mits, zoals eerder aangegeven, in het kader van een totaal plan voor de Bonnenpolders. In het zuidelijke deel zou dan ook een overgangszone moeten worden gerealiseerd tussen de rode functies en de natuur. Rode functies in het natuurontwikkelingsgebied zijn niet bespreekbaar. Het ZHL wil het natuurontwikkelingsgebied verwerven van de erven. Het aantal wooneenheden dient dus gebaseerd te zijn op het aantal hectares die de erven in het zuidelijk gedeelte als landgoed willen inrichten.
- Gezien de belangen van het ZHL willen we wel actief meedenken. Daarin ook de deelgemeente betrekken. Takkenkamp: heb ik morgen een afspraak mee.

Conclusie van het gesprek:

Het ZHL staat welwillend tegenover plannen die passen binnen de eigen doelstelling: natuurontwikkeling en recreatie. Zij onderkent dat het noodzakelijk zal zijn om op (beperkte) schaal rode functies in het gebied toe te laten om deze doelstellingen te realiseren. Het ZHL streeft er naar om in goed overleg met de Erven van Rijckevorsel de wederzijdse plannen voor de beide delen van de Korte Bonnen zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Daarbij vraagt het ZHL de medewerking van de erven door verkoop van gronden voor het reservaat De Korte Bonnen en voor de ecologische zone langs de Lange Bonnen.

Voor verslag,
31 januari 2005

BESPREKINGSVERSLAG

Aanwezig: 1. namens de deelgemeente Hoek van Holland
- de heer , voorzitter deelgemeente
2. namens de Erven van Rijckevorsel:
- de heer

Datum: 20 januari 2005

Locatie: kantoor van de deelgemeente te Hoek van Holland

Onderwerp: mogelijke ontwikkelingen in de Bonnenpolders

Kennismaking:

De heer , geeft aan dat mevrouw , (portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening) niet bij het gesprek aanwezig zal zijn omdat gisteren het gehele college ontslag heeft genomen. Mevrouw , zal niet in het college terugkeren. De heer , zal de portefeuille RO voorlopig waarnemen en zal ook weer zitting hebben in het volgende college.

, legt uit in welke hoedanigheid hij optreedt namens de Erven: onderzoek naar de mogelijke toekomstige ontwikkelingen van de Bonnenpolders. Pachtzaken blijven behartigd worden door de heer . Namens de Erven is al gesproken met het Zuid-Hollands Landschap, er zal ook nog gesproken worden met het Hoogheemraadschap en de Provincie.

Visie van de Deelgemeente op het gebied:

De heer , geeft aan dat onlangs een voorontwerp-bestemmingsplan (VOB) in de inspraak is gebracht. Daar kan op gereageerd worden. Formele reacties kunnen ook nog in later stadium, bij de tervisielegging van het ontwerp, worden ingediend. In het VOB is een deel van de Bonnenpolders aangewezen als toekomstig natuurgebied, het gaat om het noordelijke deel van de Korte Bonnen. De gedachte bestemming is nu nog niet "natuurgebied", agrarisch gebruik blijft mogelijk. De gemeente realiseert zich dat de huidige agrarische structuur in het gebied op termijn niet houdbaar zal zijn. Er zal uiteindelijk sprake zijn van wellicht nog 1 commerciële boer in het gebied Lange Bonnen. Korte Bonnen zal een hoofdfunctie natuur krijgen.

Parallel met de inspraakprocedure van het VOB is een werkgroep geformeerd om een visie te ontwikkelen op het gebied. Van de werkgroep maken deel uit: de Deelgemeente, Stichting De Bonnen, de Provincie, het Zuid-Hollands Landschap, het Hoogheemraadschap, het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam. De uitkomsten van de werkgroep kunnen nog meegenomen worden in het ontwerp-bestemmingsplan. Daar is wel haast mee geboden want het ontwerp zal toch op niet al te lange termijn in procedure moeten worden gebracht. Desgevraagd vindt ook de heer Van Eijk het een ommissie dat de grootste grondeigenaar (de Erven van Rijckevorsel) niet in de werkgroep zijn opgenomen. , zal actie ondernemen naar de werkgroep om een vertegenwoordiger van de Erven te laten deelnemen in de werkgroep. Takkenkamp zal dit met de Erven opnemen.

Ten aanzien van de voorgenomen nieuwe ontsluitingsweg naar Hoek van Holland gaat de Deelgemeente er van uit dat in 2005 met de aanleg kan worden begonnen. Het geld is er en de plannen zijn ook klaar.

Visie van de Erven

geeft aan dat de Erven denken aan een ontwikkeling waarin, naast natuur en recreatie, ook rode functies een rol spelen. We zijn op de hoogte van het provinciale beleid inzake nieuwe landgoederen en dat is een richting die de Erven aanspreekt. Gezien de situatie met betrekking tot verpachting van gronden denken de Erven in eerste instantie aan een andere invulling van de Korte Bonnen. Volgt een korte toelichting aan de hand van de concept-visie van de Erven.

Hoe zou de Deelgemeente staan ten opzichte van rode functies?

Reactie:

geeft aan dat de Deelgemeente inziet dat er plannen gemaakt moeten worden die realistisch en realiseerbaar zijn. De wensen van de grondeigenaren zijn van belang in verband met de uitvoerbaarheid van de plannen. Er zullen ook financiële dragers gevonden moeten worden om de plannen uit te kunnen voeren. Dit zou kunnen in de vorm van rode functies. Gesproken wordt over rode functies in het zuidelijke deel van de Korte Bonnen. Op zichzelf zou dit een mooie overgang kunnen zijn tussen het deel zuidelijk van de Dwarshaak. Dat is nl. een gebied dat te boek staat als reserve voor bedrijventerrein. Het gebied westelijk van de Korte Bonnen staat genoteerd als reserve voor woningbouwontwikkeling. Uitgangspunt daarbij is dat de Lange Bonnen open agrarisch gebied blijft. Uitgangspunt bij planvorming moet zijn dat een inrichting wordt bedacht voor het totale gebied van de Bonnenpolders. Het Zuid-Hollands Landschap lijkt de aangewezen partner om beheer en onderhoud van het gebied na een eventuele herinrichting vorm te geven. Indien we iets met het gebied willen dat afwijkt van het voortliggende Voorontwerp bestemmingsplan zullen er toch wel snel zaken moeten worden gedaan. Nu kunnen de bestemmingen nog wijzigen in het ontwerp, zodra dat stadium is gepasseerd wordt het veel moeilijker om nog andere invullingen op te nemen.

Conclusie van het gesprek:

De heer : zal zorgen dat een vertegenwoordiger van de Erven wordt uitgenodigd voor bijeenkomsten van de werkgroep Bonnenpolders. De Deelgemeente realiseert zich dat voor een uitvoerbaar plan het opnemen van rode functies waarschijnlijk onontkoombaar is. Bij verdere planvorming/visievorming heeft de gemeente de wens om het gehele gebied, dus zowel de Korte als de Lange Bonnen in een totaalvisie te betrekken.

Er is haast geboden met het ontwikkelen van realistische plannen in verband met de bestemmingsplanprocedure.

- tekening van het tracé van de nieuwe weg kan worden opgevraagd bij
- inrichtingsschets Oranjevlietpolder wellicht ook verkrijgbaar bij be
- voorontwerpbestemmingsplan door : aan op ter beschikking gesteld.

Voor verslag,
31 januari 2005

BESPREKINGSVERSLAG

Aanwezig: 1. namens Hoogheemraadschap Delfland

- dhr. Ing.
- dhr. Ing.
- dhr. M. (A)

2. namens de Erven Van Rijckevorsel:

- dhr. Ing.

Datum: 9 maart 2005

Locatie: Hoofdvestiging Hoogheemraadschap Delfland te Delft

Onderwerp: mogelijke ontwikkelingen in de Bonnenpolders

Kennismaking:

De heer [] legt uit dat hij door de eigenaren, de erven van Rijckevorsel, is gevraagd na te gaan wat de ontwikkelingsmogelijkheden zijn van de gronden in de Bonnenpolders. Daarvoor is een conceptvisie opgesteld die ook aan de heer [] ter hand is gesteld. Aansluitend vinden overleggen plaats met de actoren in het gebied (Zuid-Hollands Landschap, Gemeente, Provincie en Hoogheemraadschap) om te inventariseren welke randvoorwaarden en wensen vanuit de actoren gesteld kunnen worden aan het gebied. De heer [] is als projectleider Ruimtelijke Ordening betrokken bij het opstellen van de gebiedsvisie en is vertegenwoordiger van het Hoogheemraadschap in de daartoe geformeerde projectgroep.

De heer [] is als projectleider verantwoordelijk voor de persleiding die aan de noordzijde door het gebied wordt aangelegd en vanuit die hoedanigheid ook betrokken bij de waterafvoerproblematiek in het gebied.

De heer [] is extern deskundige van het Hoogheemraadschap en als grondverwervingsdeskundige betrokken bij de verwerving van gronden voor het uitvoeren van werken. In die hoedanigheid heeft hij ook contact met de heer [].

Visie van de Erven

De visie was op verzoek van de heer [] vooraf aan hem toegestuurd. De heer [] licht de visie toe. De visie spitst zich met name toe op de Korte Bonnen.

Aangegeven wordt dat vanuit de Erven gekeken is naar de mogelijkheden van rode functies in combinatie met natuurontwikkeling, recreatie en retentie/waterberging.

Vraag is hoe wij rekening moeten/kunnen houden met een eventuele wateropgave vanuit het gebied.

Waterproblematiek

De heren [] en [] geven een toelichting op de waterproblematiek:

Het gebied kent een belangrijke wateropgave. Vooral de afwatering door de Bonnenpolders van het achtergelegen (kassen)gebied levert problemen op. Daarnaast speelt de problematiek van de verdroging van het Staelduinse bos. Vanuit het in het ABC-Delfland (Afvoer- en BergingsCapaciteit) geformuleerde beleid is het gewenst om de watergang aan de noordzijde van de polder (dus tegen het Staelduinse bos aan) te vergroten en natuurlijk in te richten. De vergroting dient om in tijden van neerslagoverschot beter af te kunnen voeren

en om in tijden van droogte water vanuit het Oranjekanaal aan te kunnen voeren om verdroging van het bos tegen te gaan.

De maatregelen aan deze sloot zijn op zichzelf niet voldoende. Ook de Rel dient te worden verbreed/verdiept, om voldoende afvoer te realiseren.

De maatregelen in de Bonnenpolders zijn voor het Hoogheemraadschap geen eerste prioriteit, de prioriteit ligt in de waterafvoer in het Westland. Omdat er in de polder op korte termijn een project wordt uitgevoerd (aanleg van een persleiding) kunnen de werkzaamheden aan de noordelijke sloot daarmee worden gecombineerd.

De heer [naam] heeft aan dat namens de erven van Rijkkevorsel voor de grondzaken (m.b.t. gronden Oranjekanaal, ontsluitingsweg en persleiding) de heer [naam] optreedt. De heer [naam] heeft vanuit het Hoogheemraadschap de contacten.

Reactie op de visie van de Erven

Het Hoogheemraadschap stelt zich niet negatief op ten aanzien van rode functies in het gebied. Uitgangspunt daarbij zal moeten zijn om dan ook de waterproblematiek in het gebied duurzaam op te lossen. Bij het realiseren van rode functies geldt in principe dat er per hectare een bergingscapaciteit van 325 m3 moet worden gerealiseerd (norm voor stedelijk gebied en glastuinbouw).

Ten aanzien van wijziging van functies in het gebied moet rekening worden gehouden met de goedkeuringscriteria en richtlijnen over water in ruimtelijke plannen. Deze zijn vastgelegd in de Watertoets. De heer [naam] stelt de "handreiking watertoets 2004" alsmede de "Waterkansenkaart Delfland 2004" ter beschikking.

De heer [naam] geeft als idee mee dat bij de inrichting van het gebied gedacht zou kunnen worden aan de mogelijkheden van een "flexibel peilbeheer". In het verleden was het gebied de Bonnenpolders buitendijks gelegen en stond dus onder invloed van eb- en vloedwerking. Bij de mogelijke natuurontwikkeling zou het vanuit historisch en ecologisch perspectief interessant kunnen zijn om deze situatie via het flexibele peilbeheer te benaderen.

Afsluiting

Afgesproken wordt dat het besprekingsverslag eerst ter goedkeuring en eventueel amendering aan de heer [naam] voorgelegd zal worden alvorens het onder de opdrachtgevers zal worden verspreid.

De heer [naam] geeft aan dat het uitgangspunt van efficiëntie goed is om de uitkomsten van de besprekingen met de actoren t.z.t. ter hand te stellen aan de projectleider van de gebiedsvisie De Bonnen. De verslagen kunnen dan als input dienen voor de door een adviesbureau op te stellen gebiedsvisie. [naam] zal dit met de opdrachtgevers en de andere gesprekspartners (Z-H landschap, Deelgemeente en Provincie) opnemen.

De contacten met betrekking tot grondzaken zullen blijven verlopen zoals tot op heden het geval was (dus tussen [naam] en de heer [naam]).

Voor verslag,
15 maart 2005.

BESPREKINGSVERSLAG

Aanwezig: 1. namens de provincie Zuid Holland
- mevrouw , beleidsmedewerker
2. namens de Erven van Rijckevorsel:
- de heer

Datum: 10 maart 2005

Locatie: Provinciehuis Den Haag

Onderwerp: mogelijke ontwikkelingen in de Bonnenpolders

Kennismaking:

Mevrouw is als beleidsmedewerker werkzaam bij de directie Groen Water en Milieu, afdeling Groen. Zij is werkzaam op het gebied van Landinrichting en andere Gebiedsgerichte integrale projecten.

Het uit dat hij namens de Erven onderzoek doet naar mogelijke toekomstige ontwikkelingen in de Bonnenpolders. Namens de Erven is al gesproken met het ZuidHollands Landschap, het Hoogheemraadschap en de Deelgemeente Hoek van Holland.

Visie van de Erven

geeft aan dat de Erven denken aan een ontwikkeling waarin, naast natuur en recreatie, ook rode functies een rol spelen. We zijn op de hoogte van het provinciale beleid inzake nieuwe landgoederen en dat is een richting die de Erven aanspreekt. Gezien de situatie met betrekking tot verpachting van gronden denken de Erven in eerste instantie aan een andere invulling van de Korte Bonnen. Volgt een korte toelichting aan de hand van de conceptvisie van de Erven. De visie is vooruitlopend op het overleg aan mevrouw gestuurd.

Reactie:

Mevrouw geeft een toelichting op het Provinciale beleid inzake de nieuwe landgoederen. In eerste instantie ging de regeling uit van een oppervlakte per landgoed van minimaal 10 hectare. Omdat er te weinig initiatieven uit de regeling voortvloeiden is deze aangepast. In mei 2005 zal de aangepaste regeling door de Staten worden vastgesteld. De regeling is in principe niet toepasbaar in gebieden waar de natuurontwikkeling gefinancierd kan worden via het programma beheer (Subsidieregeling Natuurbeheer). (in de ecologische verbindingzones mag geen "rood" worden gerealiseerd, maar de ecologische verbinding mag wel met rood gefinancierd worden, i.h.k.v. landgoedconstructie). Verder is de regeling, voor wat de Provincie betreft, in principe overal toepasbaar. De gemeenten hebben echter ook nog een stem in de locatiekeuze voor de nieuwe landgoederen. Voor wat betreft de Korte Bonnen kan het volgens de provincie niet zo zijn dat de oppervlakte van het noordelijk deel, dat is aangewezen als nieuwe natuur in het kader van het Programma Beheer, meetelt bij de ontwikkeling van nieuwe landgoederen.

De nota RR2020 wordt in samenwerking met de Regio Rotterdam opgesteld als regionaal Structuurplan en Streekplan. In de RR2020 zijn de lange Bonnen blauw ingekleurd. Dat betekent dat voor dit gebied gedacht wordt aan waterberging in combinatie met nieuwe natuur. Hier kan ook gedacht worden aan nieuwe landgoederen.

De regeling voorziet, bij natuurontwikkeling van een veelvoud van 5 hectare, ook in de mogelijkheid van het oprichten van appartementencomplexen.

In de Oranjepolder wordt op dit moment een project uitgewerkt waarbij sprake is van woningbouw in het kader van de ruimte-voor-ruimte regeling. Hier worden huizen en andere opstallen gesloopt en nieuwe huizen teruggebouwd. Over de omvang van de nieuwbouw wordt nog overleg gevoerd met het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam.

Conclusie van het gesprek:

De Provincie staat niet op voorhand negatief tegenover rode functies in het gebied, als financieringsmogelijkheid van het doel: groenrealisering. De ontwikkeling dient dan wel te passen binnen de nog vast te stellen "Beleidskader inzake nieuwe landgoederen".

- Afgesproken is dat mevrouw [naam] het verslag van de bespreking ter beoordeling voorgelegd krijgt voordat het breed onder de opdrachtgevers wordt verspreid.

Voor verslag,
15 maart 2005

Behoort bij deelraadsvergadering
van 8 juni 2006
Agendapunt nummer 5

Aan : de deelraad
Van : het dagelijks bestuur
Datum : 18 april 2006
Betreft : Aanpassing aantal landgoederen in de Bonnenpolder

Inleiding

In de vergadering van de deelraad bijeen op 21 december 2005 heeft u in de keuze over de inrichting van de bonnenpolder het volgende besloten: dat u akkoord bent gegaan met de voorgestelde multifunctionele scenario voor de Bonnenpolder en dit verder uit te werken tot een gebiedsvisie voor de Bonnenpolder. Zie hiervoor het besluit dr050056.

Het multifunctionele scenario houdt in dat er een scheiding wordt gemaakt tussen een landbouwenclave en een zone waar gewoond kan worden in de vorm van landgoederen en natuur. Op de landgoederen is natuur aanwezig waarbij een overgang is naar de overige natuur en waar invulling aan gegeven wordt door het reservaatgebied en een ecologische verbindingzone.

In het bovengenoemde multifunctionele scenario was opgenomen een vijftal landgoederen in het gebied van de Erven van Rijkevorsel.

Uitwerking

Voor de 2^e Ontsluitingsweg moet grond verworven worden van de heer om de aanleg mogelijk te maken. Het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam is al enige tijd bezig om deze gronden aan te kopen. Naar het laat aanzien zal dit niet op korte termijn kunnen plaatsvinden zonder een onteigeningsprocedure, met een mogelijke vertraging van 2 jaar voor de verdere aanleg van de 2^e Ontsluitingsweg. Gezocht is naar alternatieven om aankoop van de gronden voor de 2^e Ontsluitingsweg mogelijk te maken.

Aan de zaakwaarnemer van de heer is voorgesteld om bij de uitwerking van de gebiedsvisie "De Bonnen" een tweetal landgoederen toe te voegen op de percelen in de Korte Bonnen, die eigendom zijn van de heer

In de als bijlage toegevoegde brief met kenmerk uit/2006/0420 van 12 april 2006 wordt gevraagd aan de heer om vooruitlopend op het besluit van de deelraad en vooruitlopend op de definitieve overeenstemming over de aankoopvoorwaarden van de grond medewerking te verlenen per 1 mei 2006.

Bij de uitwerking van het gebiedsontwikkelingsplan "De Bonnen" die in juli 2006 ter besluitvorming wordt aangeboden zal de uitbreiding van 5 naar 7 landgoederen worden opgenomen.

Communicatie

De leden van de projectgroep zijn op de hoogte gesteld van deze wijziging en zijn unaniem akkoord gegaan.

Voorstel

U wordt geadviseerd, na nadrukkelijk kennis te nemen van vorenstaande aandachtspunten akkoord te gaan met de wijziging van het aantal landgoederen in "De Bonnen", te weten van 5 stuks naar 7 stuks landgoederen.

Het dagelijks bestuur van de deelgemeente Hoek van Holland,
de secretaris a.i., de voorzitter,

Besluitnummer dr/2006/0008

De raad van de deelgemeente Hoek van Holland;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur de dato 18 april 2006;

gelezen de aanpassing van de ontwikkelingsplan "De Bonnen" in de Annex A van DLV Groen & Ruimte BV;

gelezen de brief met kenmerk uit/2006/0420 aan de heer N.J. van Heijst.

Besluit:

- 1. Akkoord te gaan met de wijziging van het aantal landgoederen in de Bonnen polder, te weten van 5 naar 7 stuks landgoederen;**

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 8 juni 2006.

De griffier,

J.J. van Gemeren

De voorzitter,

Th. van Eijk

Behoort bij deelraadsvergadering
van 21 december 2005
Agendapunt nummer 6

Aan : de deelraad
Van : het dagelijks bestuur
Datum : 23 november 2005
Betreft : Keuze scenario over de inrichting van de Bonnenpolder

Aanleiding

Onder druk van planologische en macro - economische bewegingen - is een heroriëntatie van de bedrijfsvoering van de agrariërs gewenst. Door de extreme neerslag in september 1998 en oktober 1999 is duidelijk geworden dat het gebied De Bonnen onder druk staat. De extreme regenval in 2001 en in 2004 betekende wederom grote schade, zowel economisch als aan de natuur, voor het gebied. Daarnaast moet de verpaupering van het gebied aangepakt worden en zal er een ecologische hoofdstructuur gerealiseerd moeten worden. De bedrijfsvoering van de vier agrarische ondernemers in de Bonnenpolders is ernstig aangetast. In een vergadering van 20 november 2003 is een motie aangenomen om in het eerste kwartaal van 2004 opdracht te geven een gebiedsvisie te laten maken en deze in het tweede kwartaal 2004 ter goedkeuring voor te leggen in de deelraad en het benodigde geld te zoeken. Inmiddels is opdracht gegeven aan een adviesbureau om de gebiedsvisie op te stellen. Het benodigde geld is inmiddels gevonden. Er zijn vijf partijen die financieel bijdragen: OBR, Provincie Zuid-Holland, Zuid Hollands Landschap, Hoogheemraadschap Delfland en de deelgemeente Hoek van Holland. Het heeft enige tijd geduurd voordat de middelen gevonden waren. Dit heeft tot vertraging geleid.

Inleiding

Als vaste randvoorwaarden wordt aangenomen dat volgens het natuurgebiedplan uitvoering wordt gegeven aan een reservaatgebied in de korte Bonnen en dat de werkzaamheden in het kader van de wateropgave (het ABC Delfland) doorgaan. De doorlooptijd van de scenario's is ongeveer tien tot vijftien jaar.

De vier scenario's die voorgesteld worden zijn:

0. Autonome ontwikkeling
In dit nultscenario worden geen gecoördineerde acties ondernomen om duurzame ontwikkeling van de Bonnen mogelijk te maken. De huidige situatie met agrarische bedrijven die het hoofd met moeste boven water kunnen houden, onduidelijke onderpachtconstructies en vormen van grondgebruik, die niet altijd passen bij het gebied, blijft in stand.
1. Multifunctioneel
In dit scenario wordt een scheiding gemaakt tussen een landbouwendomein een zone waar gewoond kan worden in de vorm van landgoederen en natuur. Op de

landgoederen is natuur aanwezig waarbij er een overgang is naar de overige natuur en waar invulling aan gegeven wordt door het reservaatgebied en een ecologische verbindingszone.

2. Landbouw en natuur

De Bonnen wordt ingericht als puur landbouw gebied plus de minimale eisen die het natuurgebiedplan stelt aan natuurontwikkeling. De landbouw heeft een behorende en economische functie.

3. Landbouw + Natuur + Recreatie (scenario van Stichting de Bonnen)

De Lange Bonnen en het zuidelijk deel van de Korte Bonnen worden ingericht als landbouwgebied met graslanden en akkers voor de teelt van ruwvoer en krachtvoer, graan en producten voor de regio. Dit landbouwgebied is complementair aan het natuurgebied in het natuurgebiedplan. Daarnaast wordt voldaan aan de minimale eisen die in het natuurgebiedplan worden gesteld aan natuurontwikkeling. Zo zal er een reservaatgebied komen tegen het Staelduinse bos aan en wordt de Rel ingericht als ecologische verbindingszone. Voorts zijn er voor de recreatieve ontsluiting ruiter- en wandelpaden.

De projectgroep waarin vertegenwoordigd zijn:

Hoogheemraadschap Delfland, Provincie Zuid-Holland, Stichting "De Bonnen", Stichting Zuid-Hollands Landschap, LTO Noord, Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam een vertegenwoordiger van de Erven Rijckevorsel en de deelgemeente Hoek van Holland stellen u voor een keuze te maken tussen scenario 1 Multifunctioneel en scenario 3 Stichting de Bonnen (Landbouw + Natuur + Recreatie).

Uitwerking

De scenario's 1 en 3 zijn als bijlage toegevoegd aan dit voorstel.

De waardering van de scenario's door de projectgroep is door adviesbureau DLV Groen & Ruimte uitgewerkt in een matrix welke als bijlage is toegevoegd.

Scenario 0 en 2 scoren beiden zo slecht dat ze verder niet in de overwegingen zijn meegenomen.

Opgemerkt kan worden dat per partij de volgende voorkeuren zijn uitgesproken:

- De Erven van Rijckevorsel: scenario 1
- Hoogheemraadschap Delfland: neutraal
- Zuid-Hollands Landschap: scenario 1
- Deelgemeente Hoek van Holland: scenario 1
- Stichting De Bonnen: scenario 3
- Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam: scenario 1 (heeft dit telefonisch laten weten).

De keuze moet gemaakt worden tussen scenario 1: Multifunctioneel en scenario 3: van Stichting De Bonnen.

Het enige wezenlijke verschil tussen beide scenario's is de realisatie van een aantal landgoederen, langs de Dwarshaak en de Bonnenlaan.

Beide scenario's scoorden exact even hoog in de waarderingmatrix zoals die door de projectgroepvergadering is ingevuld.

Scenario 1. Multifunctioneel scoort op 6 van de 14 punten hoger dan het scenario van Stichting de Bonnen, maar kan niet rekenen op draagvlak bij de huidige bewoners (Stichting De Bonnen) en scoort lager op de mogelijkheden voor de agrarische bedrijfsvoering. Dat laatste is direct gerelateerd aan de voorgestelde locatie voor landgoedontwikkeling, in het zuidelijk deel van de Korte Bonnen, direct achter Hoeve Rijckevorsel. Daardoor wordt de huidige bedrijfsvoering van Hoeve

Rijckevorsel onmogelijk, omdat hij zijn huiskavel kwijtraakt, die ook nog eens zijn beste grond is. Een landbouwbedrijf op hoeve Rijckevorsel zal in die situatie een heel ander karakter moeten krijgen, in ieder geval zal de melkveestak verdwijnen. Dit is voor Stichting de Bonnen de reden niet in te stemmen met een keuze voor scenario Multifunctioneel. Als de landgoederen op een andere locatie zouden worden gerealiseerd, zou Stichting de Bonnen daarmee geen problemen hebben. Een andere locatie voor de landgoederen moet daarvoor echter wel geschikt en aantrekkelijk zijn, de strook langs de tweede ontsluitingsweg en het zuidelijk deel van De Lange Bonnen, bij de compostering, zijn dat niet.

Het belang van de ontwikkeling van landgoederen in dit scenario is dat op deze wijze financiële middelen ter beschikking kunnen komen voor de benodigde herstructurering van de Bonnen. De erven van Rijckevorsel zijn bereid daarin te investeren en de pachtsituatie te optimaliseren voor de resterende agrarische bedrijven en hebben dit ook meermalen uitgesproken.

Een kanttekening bij de negatieve waardering op het criterium agrarische bedrijfsvoering in dit scenario is, dat dit volledig gerelateerd is aan de huidige biologische melkveebedrijf op de Hoeve Rijckevorsel, voor het akkerbouwbedrijf in de Lange Bonnen is er geen enkel verschil tussen de beide scenario's.

Het scenario van Stichting de Bonnen is voor de meeste andere partijen niet principieel onaanvaardbaar, maar heeft als groot probleem dat geen financiële dekking aanwezig is voor de benodigde herstructurering van de polder wegens het ontbreken van de landgoederen. De financiering voor de realisatie van dit scenario zal of uit publieke middelen moeten komen, of de rentabiliteit van de bedrijven moet zodanig zijn dat benodigde investeringen daaruit kunnen worden betaald. Het scoort iets lager (+ i.p.v. ++) dan op de punten ecologische waarden, draagvlak bij omgeving, recreatieve mogelijkheden, duurzaamheid, financiële dekking en publieke kosten. Bij keuze voor dit scenario zal de verpachter echter niet meewerken aan de benodigde herstructurering van de agrarische situatie omdat tegenover de kosten daarvan geen opbrengsten zullen staan. Daarmee wordt dit scenario feitelijk praktisch en financieel onuitvoerbaar.

Planning

Na keuze van het scenario zal de gebiedsvisie omspreken 22 december bestuurlijk worden vastgesteld.

10 november behandeling scenario in DB;

17 november scenario bestuurlijk vastleggen;

29 november presentatie gebiedsvisie door adviesbureau DLV in DB;

7 december presentatie gebiedsvisie door adviesbureau DLV in commissie;

21 december gebiedsvisie in deelraad;

22 of 23 december gebiedsvisie bestuurlijk vastleggen.

Voorstel

Wij stellen voor akkoord te gaan met de uitwerking van het multifunctionele scenario over de inrichting van de Bonnenpolder om te komen tot een gebiedsvisie.

Wij stellen voor akkoord te gaan met de planning.

Het dagelijks bestuur van de deelgemeente Hoek van Holland,
de secretaris, de voorzitter,

J. Sekeris,

Th. van Eijk,

Deelgemeente

Hoek van Holland

Besluitnummer

De raad van de deelgemeente Hoek van Holland;

gelezen het advies van het dagelijks bestuur de dato 10 november 2005;

Besluit:

1. Akkoord te gaan met het voorgestelde multifunctionele scenario voor de Bonnenpolder;
2. Akkoord te gaan met de voorgestelde planning.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 21 december 2005.

De griffier,

De voorzitter,

J.J. van Gemeren

Th. van Eijk

Behoort bij deelraadsvergadering
van 21 september 2006
Agendapunt nummer 8

Aan : de deelraad
Van : het dagelijks bestuur
Datum : 22 augustus 2006
Betreft : Gebiedsontwikkelingsplan "De Bonnen"

Aanleiding

Op 20 november 2003 heeft de deelraad in vergadering bijeen unaniem een motie aangenomen voor het opstellen van een gebiedsvisie voor de Bonnenpolder. In de vergadering van de deelraad bijeen op 21 december 2005 is besloten voor de keuze van het multifunctionele scenario en deze verder uit te werken tot een ontwikkelingsplan "De Bonnen". Daarnaast is de deelraad op 8 juni 2006 akkoord gegaan met de wijziging van het aantal landgoederen in de Bonnenpolder, te weten van 5 naar 7 stuks landgoederen.

Uitwerking

Conform uw opdracht biedt ik u het Gebiedsontwikkelingsplan "De Bonnen" aan. Het rapport is als bijlage toegevoegd.
In dit ontwikkelingsplan is als doelstelling opgenomen het maken van een integraal en uitvoeringsgericht gebiedsontwikkelingsplan voor de Bonnen waarin de functies natuur, waterhuishouding, landbouw, landschappelijke kwaliteit en recreatie optimaal op elkaar zijn afgestemd of zijn gecombineerd.
Het gebiedsontwikkelingsplan is een gemeenschappelijke visie gekoppeld aan een uitvoeringsplan. Het vormt en toetsingskader voor andere plannen in het gebied en is de basis voor verdere afspraken over de ontwikkeling van "De Bonnen".
Aansluitend op het bovengenoemde gebiedsontwikkelingsplan is een intentieverklaring toegevoegd waarin de verschillende betrokkenen zich verbinden aan de uitvoering van het plan. Voor de uitvoering van het plan is een conceptplanning als bijlage toegevoegd die pas na ondertekening met alle betrokken partijen definitief gemaakt kan worden met de in de intentie overeengekomen verklaring.

Na de besluitvorming van het Gebiedsontwikkelingsplan wordt de intentieovereenkomst door alle betrokken partijen ondertekend. De ondertekening van de intentieovereenkomst is gepland op 3 oktober 2006.

Communicatie

Alle betrokken partijen worden uitgenodigd om bij de ondertekening van de intentieverklaring aanwezig te zijn.

Financiële consequenties

Bij de uitwerking van het gebiedsontwikkelingsplan "De Bonnen" en zeker na de ondertekening van de intentieverklaring zal overdracht plaatsvinden van de huidige Bonnenweg naar de deelgemeente. In financieel opzicht komt het er op neer dat het toekomstig onderhoud aan deze recreatieve weg ten laste wordt gebracht van de deelgemeentelijke begroting.

Voorstel

U wordt voorgesteld akkoord te gaan met de inhoud van dit advies en de daarbij behorende bijlagen het Gebiedsontwikkelingsplan "De Bonnen" en de intentieovereenkomst en te besluiten overeenkomstig het conceptbesluit.

Het dagelijks bestuur van de deelgemeente Hoek van Holland,
de secretaris a.i.,

de voorzitter,

G.V.L. Florijn.

Th. van Eijk.

Deelgemeente

Hoek van Holland

Besluitnummer dr20060040

De raad van de deelgemeente Hoek van Holland;

gelezen het voorstel dr20060040 van het dagelijks bestuur de dato 22 augustus 2006;

gelezen het gebiedsontwikkelingsplan "De Bonnen" opgesteld door DLV Groen & Ruimte bv de dato 13 juli 2006;

gelezen de Intentieovereenkomst "De Bonnen", waarmee verklaard wordt dat het gebiedsontwikkelingsplan de gewenste ontwikkelingsrichting is en dat een ieder zijn verantwoordelijkheid neemt zoals omschreven op pagina 25 van het bovengenoemde rapport. Daarmee gezamenlijk vorm wil geven aan een vitale Bonnenpolder;

gelezen de concept planning na ondertekening intentieovereenkomst definitief moet worden gemaakt.

Besluit:

1. Akkoord te gaan met het Gebiedsontwikkelingsplan "De Bonnen", als bijlage toegevoegd, zoals is opgesteld door DLV Groen & Ruimte bv van 13 juli 2006;
2. Akkoord te gaan met de al bijlage toegevoegde Intentieovereenkomst.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 21 september 2006.

De plv griffier,

R.R. van Leeuwen-Westhoff

De voorzitter,

Th. van Eijk

Groen & Ruimte
Projecten met draagvlak

GEBIEDSONTWIKKELINGSPLAN

"DE BONNEN"

***EVENWICHT EN DRAAGVLAK VOOR DE
TOEKOMST VAN DE BONNEN***

Uw intermediair tussen beleid en praktijk

DLV Groen & Ruimte is een onafhankelijk adviesbureau met een brede expertise op het gebied van Bodem, Water, Natuur, Landschap, Planontwikkeling en Recreatie. Onze adviezen zijn deskundig, veilig, snel en gedragen. Dit komt door onze interactieve werkwijze, waarbij we onze inhoudelijke en praktische kennis combineren. In onze projecten staat de verkiezing van de Groene Ruimte centraal.

DLV Groen & Ruimte voor projecten met draagvlak

Intentieovereenkomst 'De Bonnen'

De deelgemeente Hoek van Holland
Namens deze

De provincie Zuid-Holland
Namens deze

Het Hoogheemraadschap van Delfland
Namens deze

Het Zuid-Hollands landschap
Namens deze

Het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam
Namens deze

De Erven van Rijckevorsel
Namens deze

Stichting 'De Bonnen'
Namens deze

De heer N. van Heijst
Namens deze

Hierna te noemen partijen,

overwegende dat,

- de ruimtelijke kwaliteit van de Bonnenpolder de afgelopen jaren sterk achteruit
gegaan is,
- **verschillende** functies ruimte nodig hebben,

- partijen gezamenlijk een ontwikkelingsgerichte weg in willen slaan,

verklaren dat,

- het in bijlage 1 opgenomen gebiedsontwikkelingsplan de gewenste ontwikkelingsrichting is,
- ieder zijn verantwoordelijkheid zoals in bijlage 2 is weergegeven neemt,
- zij aldus gezamenlijk vorm willen geven aan een vitale Bonnenpolder.

Aldus opgesteld en ondertekend d.d.

Bijlage 1: Gebiedsontwikkelingsplan De Bonnen
Bijlage 2: Verantwoordelijkheden van alle partijen

Tijdspad uitvoering Gebiedsontwikkelingsplan De Bonnen

Bijlage 6 **Afsprakenkader Gebiedsontwikkelingsplan De Bonnen**

5.5 Verantwoordelijkheden

Om het plan van aanpak uit te voeren zijn duidelijke afspraken nodig over de verantwoordelijkheden van de verschillende partijen. Deze afspraken zullen worden vastgelegd in een intentieverklaring. Tijdens het gevoerde proces is hierop al een voorschot genomen, door een voorstel te doen voor de verdeling van de verantwoordelijkheden. In onderstaande tabel is hiervan een overzicht gegeven.

Partij	Verantwoordelijkheden
Erven van Rijkervorsel	Verkoop gronden aan Zuid-Hollands Landschap t.b.v. reservaat Verkoop gronden aan HH Delfland/ZHL i.v.m. verbreding Rel/aanleg EVZ/waterberging Normaliseren pachtsituatie voor Bonnenwoning en Hoeve Rijkervorsel Realisatie landgoederen volgens (door deelgemeente) goedgekeurd plan Sanering kas aan eind Dwarshaak (mits daar geen sprake is van bijzondere kostenposten als bodemsanering etc.)
Pachters Bonnenwoning en Hoeve Rijkervorsel	Opstellen bedrijfsplan
Stichting het Zuid-Hollands Landschap	Aankoop reservaatgebied via DLG In gebruik geven reservaat aan Hoeve Rijkervorsel Realisatie wandelpad door reservaat
Deelgemeente Hoek van Holland	Aanpassing bestemmingsplan Toetsing ontwerp landgoederen Realiseren Bonnenweg als doorgaande fiets- en wandelverbinding
Hoogheemraadschap van Delfland/ Stichting het Zuid-Hollands Landschap	Realisatie verbreding Rel/waterberging/EVZ Afspraken maken met één van beide agrariërs over beheer
Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam	Verkoop perceel Haakweg aan Erven van Rijkervorsel
Provincie Zuid-Holland	Goedkeuring bestemmingsplan Akkoord met nieuwe landgoederen
Landgoedeigenaren	Verpachten gronden aan Hoeve Rijkervorsel

Bijlage 7

Uitstel ondertekening Intentieovereenkomst De Bonnen

Deelgemeente
Hoek van Holland

Deelgemeente Hoek van Holland
Prins Hendrikstraat 151
Postbus 10 - 3150 AA
Telefoon : 0800 1545
Fax : (0174) 315101
dghvh@hoekvanholland.rotterdam.nl

Genodigden

Uw kenmerk

Uw brief van:

27 september 2006

Ons kenmerk

UW2006/1262

Behandeld door

Gerben van Doesburg

Doorkiesnummer

0174 315118

Onderwerp

Ondertekening
intentieovereenkomst 'De
Bonnen'

Hoek van Holland, 28 september 2006

Geachte genodigden,

Graag willen wij u op de hoogte brengen van het volgende.

Dinsdag 3 oktober 2006 zou door de desbetreffende partijen de intentieovereenkomst 'De Bonnen' ondertekend worden. Helaas gaat dit door onderstaande omstandigheden op eerder genoemd tijdstip niet door.

De Erven van Rijksevorsel heeft te kennen gegeven, vanwege fiscale advisering waarvan de uitkomsten uiterlijk halvenwege de maand november van dit jaar bekend zijn, de datum van 3 oktober a.s. niet te kunnen halen. Ze hebben verzocht de intentieovereenkomst op een later tijdstip te ondertekenen. De intentie om te ondertekenen binnen de daartoe gestelde termijn in de huidige planning blijft.

De bedoeling is dat er alsnog getekend wordt in de maand december van dit jaar. Dit wordt door een ieder onderschreven.

Wij stellen voor de ondertekening plaats te laten vinden op **12 december 2006**. Wij verzoeken u om zo spoedig mogelijk te laten weten of deze datum u schikt.

Met vriendelijke groet,

het dagelijks bestuur van de deelgemeente Hoek van Holland,

plv. secretaris,

W.L. de Groot,

de voorzitter,

Tn. van Eijk,

UW20061262

pagina 1

Deelgemeente
Hoek van Holland

Deelgemeente Hoek van Holland
Prins Hendrikstraat 181
Postbus 10 - 3150 AA
Telefoon : 0600 1545
Fax : (0174) 315181
dghvh@hoekvanholland.rotterdam.nl

Stichting De Bonnen
dhr. L. Vreugdenhil
Bonnenweg 50
3151 XA Rotterdam

Uw kenmerk
--

Uw brief van

Datum verzenden
29 november 2006

Ons kenmerk
2006/1576

Behandeld door
G. van Doesburg

Doordienummer
0174 315118

Onderwerp
Ondertekening
Intentieverklaring
Bonnenpolder

Hoek van Holland

Geachte genodigde,

Enige tijd geleden heeft u, namens de Deelgemeente, een uitnodiging ontvangen om op 12 december a.s. de Ondertekening van de Intentieverklaring de Bonnen bij te wonen.

Echter, de ondertekening van deze intentieverklaring zal niet door kunnen gaan op eerder genoemde datum. Onvoorziene omstandigheden hebben ertoe geleid dat de ondertekening voor onbepaalde tijd uitgesteld is.

De Erven Van Rijktevorssel, partij in deze, hebben aangegeven dat zij op dit moment niet van plan zijn om te ondertekenen. Dit omdat zij de fiscale advisering niet op tijd rond kunnen krijgen. Dit betekent overigens niet dat het proces geen doorgang kan hebben, alleen de ondertekening van de intentieverklaring zal uitgesteld worden.

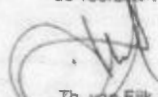
De huidige gang van zaken betreuren wij en we hopen dan ook spoedig weer met positieve berichtgeving omtrent de ondertekening te komen.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de deelgemeente Hoek van Holland.

secretaris

G. V. L. Blom
Kantoor
Archief

de voorzitter,

Th. van Eijk

Uit20061576

Behoort bij deelraadsvergadering
van 8 juni 2006
Agendapunt nummer 6

Aan : de deelraad
Van : het dagelijks bestuur
Datum : 9 mei 2006
Betreft : Budget ten behoeve van de gebiedsvisie de Bonnen

Aanleiding

Om de achteruitgang van het gebied van de Bonnenpolders een halt toe te roepen was een integrale gebiedsvisie inzake natuurwaarden en agrarische ontwikkelingen in het gebied noodzakelijk om daarna maatregelen te kunnen treffen.

Hiervoor was in 2005 in totaal € 16.000 beschikbaar.

Het gebiedsontwikkelingsplan dat voor de Bonnen is opgesteld, conform de opdracht van de deelraad d.d. 16 december 2004 (zie besluit dr040060), bevat concrete aanbevelingen voor de uitvoering van het plan.

Het vervolgproces bestaat uit het verder uitwerken van de aanbevelingen en een stevige procesbegeleiding alsmede het opstellen van bedrijfsplannen voor de agrarische ontwikkeling in het gebied.

Vooruitlopend op de definitieve vaststelling van het gebiedsontwikkelingsplan "De Bonnen" door de deelraad heeft de portefeuillehouder in februari 2006 mondeling opdracht verstrekt aan DLV Groen & Ruimte voor het vervolgtraject.

De totale kosten voor 2006 voor de samenstelling van de gebiedsvisie en de vervolgprocessen komen uit op € 35.500

Communicatie

Binnen de projectgroep zal voor de concrete uitwerking van het gebiedsontwikkelingsplan "De Bonnen" overleg gevoerd worden voor het benodigde draagvlak.

Financiële consequenties

In september 2005 is aan DLV Groen en Ruimte opdracht verstrekt voor de samenstelling van de Gebiedsvisie de Bonnen voor een bedrag van € 28.560. Zoals reeds eerder gemeld met ro050735 van 30 augustus 2005 nemen de deelnemende partijen (Hoogheemraadschap Delfland, Provincie Zuid-Holland, Zuid-Hollands Landschap, Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam en deelgemeente Hoek van Holland) elk maximaal € 6.000 voor hun rekening. In de begroting 2005 was voor de gebiedsvisie € 6.000 beschikbaar. Hieraan is eind 2005 de bijdrage van € 10.000 van Wethouder Bolsius toegevoegd. Het totaalbudget van € 16.000 is in de voorziening Gebiedsvisie de Bonnen gestort. In 2005 is totaal € 14.280 van de opdracht van september betaald. Eind 2005 was er nog € 1.720 beschikbaar in de voorziening.

Februari 2006 is de slotfactuur van € 15.007 van de in september 2005 verstrekte opdracht ontvangen en door de deelgemeente voldaan, zodat de overige deelnemende partijen voor hun aandeel van in totaal € 23.429,60 kunnen worden belast, waardoor het aandeel van de deelgemeente eveneens op € 5.857,40 komt.

Inmiddels heeft DLV Ruimte en Groen in februari 2006 twee offertes uitgebracht voor het vervolg van de gebiedsvisie. Te weten voor de procesbegeleiding ad € 16.400 en voor de

bedrijfsplannen ad € 4.800, beide excl. btw en reiskosten. Hierbij kan een stelpost van €1.000 worden opgenomen voor de reiskosten. Het totaal komt hiermee op € 22.200. Zoals hiervoor al is gemeld, heeft DLV inmiddels opdracht ontvangen om verder te gaan. Binnen de begroting 2006 is geen rekening gehouden met de uitvoering van de gebiedsvisie de Bonnen. Er is hiervoor dan ook geen ruimte in de reguliere budgetten. Rekening houdend met het nog beschikbare bedrag uit de voorziening van € 10.100 en de verplichtingen ten aanzien van de vervolgoopdrachten, alsmede het belang van de kwaliteit van de Bonnenpolders dat hiermee wordt bereikt, dient er een budget van € 12.100 beschikbaar te worden gesteld om de gebiedsvisie de Bonnen te kunnen afwikkelen.

Dekking kan worden gevonden door een onttrekking aan de stelpost onvoorzien in de begroting 2006. De omvang van deze stelpost is € 35.675.

Voorstel

Wij stellen u voor om

1. Een budget beschikbaar te stellen van € 12.100 ten laste van de stelpost onvoorzien 2006 ten behoeve van de uitvoering van de gebiedsvisie "De Bonnen".
2. Hiervoor de bijgaande begrotingswijziging 2006-10 vast te stellen.

Het dagelijks bestuur van de deelgemeente Hoek van Holland,
de secretaris a.i., de voorzitter,

G.V.L. Florijn.

Th. van Eijk.

dr/2006/0011

Deelgemeente

Hoek van Holland

Besluitnummer dr/2006/0011

De raad van de deelgemeente Hoek van Holland;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 9 mei 2006;

Besluit:

1. Een budget beschikbaar te stellen van € 12.100 ten laste van de stelpost onvoorzien 2006 ten behoeve van de uitvoering van de gebiedsvisie "De Bonnen".
2. Hiervoor de bijgaande begrotingswijziging 2006-10 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 8 juni 2006.

De griffier,

J.J. van Gemeren

De voorzitter,

Th. van Eijk

**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Rotterdam

ChristenUnie

SGP

Rotterdam

GROENLINKS

SP

PvdA
ROTTERDAM

MOTIE Duurzaam agrarisch in ontwikkelgebied Oranjebonnen

De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 april 2015, ter bespreking van het rekenkamerrapport 'Gemodder in de polder',

constaterende dat

- Het ontwikkelplan Oranjebonnen de mogelijkheid open laat voor een intensieve melkveehouderij in de Bonnenpolder;
- De intensieve veehouderij allerlei milieuproblemen veroorzaakt en bovendien bijdraagt aan de opwarming van de aarde;

overwegende dat

- Deze ontwikkeling haaks staat op de doelstelling van het college te komen tot meer dierenwelzijn in Rotterdam;
- Een dergelijke ontwikkeling zich ook uitermate slecht verhoudt tot de recreatieve functies in de Oranjebonnen;

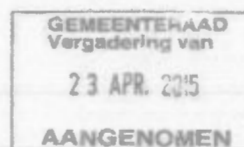
verzoekt het college

- Alleen duurzame kleinschalige agrarische ontwikkelingen, bij voorkeur biologische, te overwegen in het verdere verloop van de gebiedsontwikkeling, het ontwikkelplan Oranjebonnen hier op af te stemmen en de raad te rapporteren over de voortgang hieromtrent,

en gaat over tot de orde van de dag.

Tegen: CR, CDA, VVD

23/4/15

Bijlage 10 Gespreksverslag met pion Erven van Rijckevorsel

Gespreksverslag Gebiedsontwikkelingsplan De Bonnen

Gesprekspartner: _____, namens de Erven van Rijckevorsel

Twee zaken zijn besproken:

1. de vragenlijst van DLV Groen & Ruimte
2. het vlekkenplan met beschrijving van De Erven. Dit laatste is ook ter beschikking gesteld aan _____

Het was een goed gesprek, de zaak wordt steeds concreter. In het vervolgtraject (bespreking op 12 oktober) zullen de wensen en voorwaarden van de diverse partijen met elkaar worden geconfronteerd.

Ad 1. De Vragenlijst van DLV Groen & Ruimte

In rood zijn de antwoorden van _____ weergegeven.

Toelichten wat de bedoeling van de interviews is.

Vraag 1. Welke rol ziet u voor uzelf in dit project?

De Erven zijn uitgenodigd om mee te praten in het proces. Gezien hun belangrijke rol als verpachter van een substantieel deel van De Bonnen werken zij daar graag aan mee. Het belang van de Erven ligt in de mogelijkheden die de visie biedt voor het behalen van een acceptabel rendement op hun gronden.

Thema's

Landbouw

Vraag 2. Wat is uw indruk van de landbouw in de regio?

Onze indruk van de landbouw in het gebied is dat het economisch met de boeren niet goed gaat. Deze indruk is gestoeld op eigen ervaringen met de pachters.

Vraag 3. Ziet u toekomst voor de landbouw in De Bonnen? Zo ja, welk type. Zo nee, waarom niet?

Vraag 4. Bent u bekend met verbrede landbouw? Groene/Blauwe Dienstverlening?

Wij zien alleen een toekomst voor de landbouw indien de agrariërs in staat zijn tot verbreding van hun bedrijf. Daarbij kan gedacht worden aan het aan de eindverbruikers vermarkten van eigen producten en Groene en Blauwe Diensten. Ook recreatie is wellicht beperkt mogelijk voorzover het geen groot ruimtebeslag vergt, de identiteit van het gebied niet schaadt en geen grote verkeersaantrekkende werking heeft.

Wij zien toekomst voor maximaal 2 landbouwbedrijven in de Lange Bonnen. Daartoe zal er een herverkaveling van de pachtsituatie moeten plaatsvinden. De bedrijven zouden zich moeten richten op menging van agrarische productie: zowel veeteelt als akkerbouw en vollegrondsgroententeelt.

Natuur

Vraag 5. Wat is voor u natuur?

Vraag 6. Past er natuur in De Bonnen? Wat voor natuur? Waarom?

In De Bonnen passen verschillende typen natuur: natte schraalgraslanden, hooilanden, broekbos en moeras. Wellicht ook brakke situaties. In het vlekkenplan is aangegeven waar wij een plaats zien voor de natuur.

Vraag 7. Wie moet natuur beheren? Waarom?

De natuur kan zowel door particulieren als door natuurbeschermingsinstanties worden ingericht en beheerd. Voorzover het gaat om zeer specifieke natuurdoeltypen is de kennis van de natuurbeschermingsinstanties en of het Hoogheemraadschap waarschijnlijk onontbeerlijk. Op de nieuwe landgoederen zal daarom natuur moeten worden ontwikkeld die relatief eenvoudig te beheren is. Uitgangspunt op de nieuwe landgoederen is per slot van rekening een blijvend particulier bezit en beheer. De landgoednatuur kan goed fungeren als een overgang van strikte natuur naar meer cultureel terreintypen. Er kan zeker gesproken worden over beperkte spontane natuurontwikkeling, eventueel in combinatie met retentie.

Er hoeft op de landgoederen niet noodzakelijkerwijs veel bos te worden aangelegd. Wel dient omzoming van terreinen met houtopstanden mogelijk te zijn in verband met eventuele rangschikking onder de Natuurschoonwet.

Recreatie

Vraag 8. Wat voor rol kan De Bonnen spelen op het gebied van recreatie?

Vraag 9. Voor wie zijn De Bonnen recreatief aantrekkelijk?

De Bonnen kan een rol spelen als extensief uitlooph gebied voor de omliggende kernen Hoek van Holland en Maasdijk. Wij zien vooral mogelijkheden voor wandelen en fietsen en geen mogelijkheden voor intensieve vormen van (verblijfs)recreatie.

Vraag 10. Wie kan recreatiemogelijkheden realiseren?

In het kader van provinciale regelgeving zullen recreatieve voorzieningen (bijvoorbeeld wandelpaden) op de nieuwe landgoederen aangelegd en beheerd worden door de particuliere eigenaren. In het kader van de landgoedontwikkeling zijn de Erven bereid mee te werken aan een recreatieve ontsluiting van dit gebied.

Andere voorzieningen (doorgaande fietspaden bijvoorbeeld) zullen door de diverse overheden moeten worden gerealiseerd en beheerd.

Stedelijke ontwikkeling

Vraag 11. Hoe ervaart u de stedelijke druk vanuit Rotterdam op de Bonnenpolder?

De Erven ervaren de stedelijke druk in de vorm van ongewenste functies in het gebied. Twee met name te noemen ongewenste functies zijn het compostbedrijf (stank en horizonvervuiling) en het tuincentrum (parkeeroverlast).

Vraag 12. Welke rol kan De Bonnen spelen in de stedelijke ontwikkeling?

Vraag 13. Welke ontwikkeling acht u wenselijk?

Ten aanzien van stedelijke ontwikkeling achten wij het realiseren van exclusief wonen in een extensieve setting gewenst. Daarin worden wij gesteund door hetgeen is gesteld in het rapport RR2020 en door provinciaal beleid. Het ontwikkelen van Nieuwe landgoederen met exclusieve woningen vinden wij gewenst. Zie ook het vlekkenplan.

Water

Vraag 14. Moet een gebied zijn eigen wateropvang/-afvoer regelen?

Ja, is wettelijk ook zo bepaald. Dat betekent ook dat achtergelegen gebieden hun wateroverlast niet op de Bonnenpolders mogen afwentelen.

Vraag 15. Hoe schat u de huidige waterhuishouding in De Bonnen in?

Vanuit de pachters vernemen wij dat die problematisch is.

Vraag 16. Kan waterberging ten koste gaan van andere functies?

Waterberging zou ten koste mogen gaan van andere functies, waarbij de landbouw de belangrijkste functie is die dan een veer laat. Dit betekent wel dat daarvoor dan een vergoeding moet worden betaald (Blauwe Diensten).

Inzoomen op functies met name aansluitend bij rol in het gebied

Vraag 16. Welke functies ziet u vanuit uw organisatie in de toekomst in De Bonnen graag terug?

Vraag 17. Welke functies kunnen echt niet in De Bonnen en vooral welke functiecombinaties?

Vraag 18. Kunt u op de kaart aangeven waar de bepaalde functies een plaats kunnen krijgen?

Zie het gepresenteerde Vlekkenplan en de bijbehorende toelichting.

Vaststellen beleidsruimte/randvoorwaarden

Op basis van voorgaande vragen resumerend de ruimte en voorwaarden aangeven

Financiering

Vraag 18. Heeft uw organisatie geld gereserveerd voor realisatie van functies in De Bonnen? Zo ja hoeveel? Zo nee, kan dit in de toekomst?

De Erven hebben geen geld gereserveerd voor het realiseren van functies. Uitgangspunt voor de Erven is dat de functies in het voorgestelde landgoederengebied gerealiseerd kunnen worden door de vermogenstoename als gevolg van de toevoeging van rode functies op de landgoederen.

Vraag 19. Welke overige financieringsbronnen ziet u?

Subsidieregeling Natuurbeheer voor het realiseren van de nieuwe natuur.

Ad 2. Het Vlekkenplan van de Erven.

heeft het plan en de voorwaarden van De Erven toegelicht.

aagt zich af of de landgoederen aan de noordzijde van de Lange Bonnen haalbaar zijn. p heeft aangegeven dat de rode functies van de landgoederen aan de noordzijde van de Lange Bonnen eventueel in het landgoederengebied van de Korte Bonnen kunnen worden ingepast. Ofwel door uitbreiding van de bebouwingsmogelijkheden ofwel door splitsing van de in de regeling toegestane bebouwing. Dit punt dient in het vervolgtraject nader te worden uitgewerkt.

kan zich verder vinden in de stelling dat het plan naar alle waarschijnlijkheid op een groot draagvlak kan rekenen. Hij zal het in ieder geval aan zijn besprekingsverslag toevoegen.

De aan overhandigde tekst (plaatjes zijn ook overhandigd, gezien de bestandsgrootte niet nogmaals bijgevoegd, GT):

Ten aanzien van de inrichting van de Bonnenpolders stellen de Erven van Rijckevorsel zich de situatie in de toekomst voor zoals globaal is weergegeven op het bijgevoegde vlekkenplan.

Het vlekkenplan omvat het totale gebied, zonder te veel in detail te gaan. Ook de exacte oppervlaktes van de verschillende gebieden zullen nader worden bepaald. Een korte toelichting op de aspecten:

1. Natuur:

Het noordelijk deel van de Korte Bonnen is ingericht als nieuwe natuur. Dit is zo weergegeven op de kaarten van het natuurgebiedsplan en een uitdrukkelijke wens van het Zuid-Hollands Landschap en van de provincie. Het gebied is geheel eigendom van de Erven. Hoe en door wie het ingericht zal gaan worden is nog niet bepaald. Het kan twee kanten op: ofwel de huidige eigenaar (de Erven dus) richten het gebied in als nieuwe natuur (zodra het pachtvrij is). Daarvoor zijn subsidies beschikbaar, zowel voor de technische inrichting als voor de afkoop van het waardeverschil cultuurgrond-natuurterrein. Het kan dan eigendom blijven van de Erven, dat is misschien een voordeel. Nadeel daarbij is dat de Erven dan ook het natuurbeheer zullen moeten uitvoeren. Een andere optie is om dit gebied tegen landbouwwaarde over te dragen aan het Landschap en de inrichting en het beheer aan hen over te laten.

Aan de zuidkant van de Lange Bonnen is, langs de Rel, een natte ecologische verbindingzone aangegeven. De exacte ligging is niet duidelijk, moet nader worden uitgewerkt. De verbinding zal twee doelen dienen: ecologische verbinding en waterberging. Daarmee worden de doelstellingen van provincie, Landschap en Hoogheemraadschap grotendeels gehaald. Het gebied is gedeeltelijk eigendom van de Erven en gedeeltelijk van derden. Er zijn voor de inrichting en afkoop waardeverschil geen subsidies beschikbaar, overdracht van dit deel van het terrein aan Landschap/Hoogheemraadschap lijkt voor de hand te liggen.

2. Landbouw

In de Lange Bonnen blijft voldoende grond "over" voor twee levensvatbare landbouwbedrijven. Een bedrijf wordt gevoerd vanuit de hoeve Rijckevorsel en een bedrijf vanuit de hoeve Noordam. De situatie kan vorm krijgen door ruilingen van gronden en ruilingen van pachtsituaties zodra een deel van de grond uit de (eenmalige) pacht komt. Dit zal zeker niet op zeer korte termijn kunnen maar het kan wel een streven zijn voor de middellange termijn.

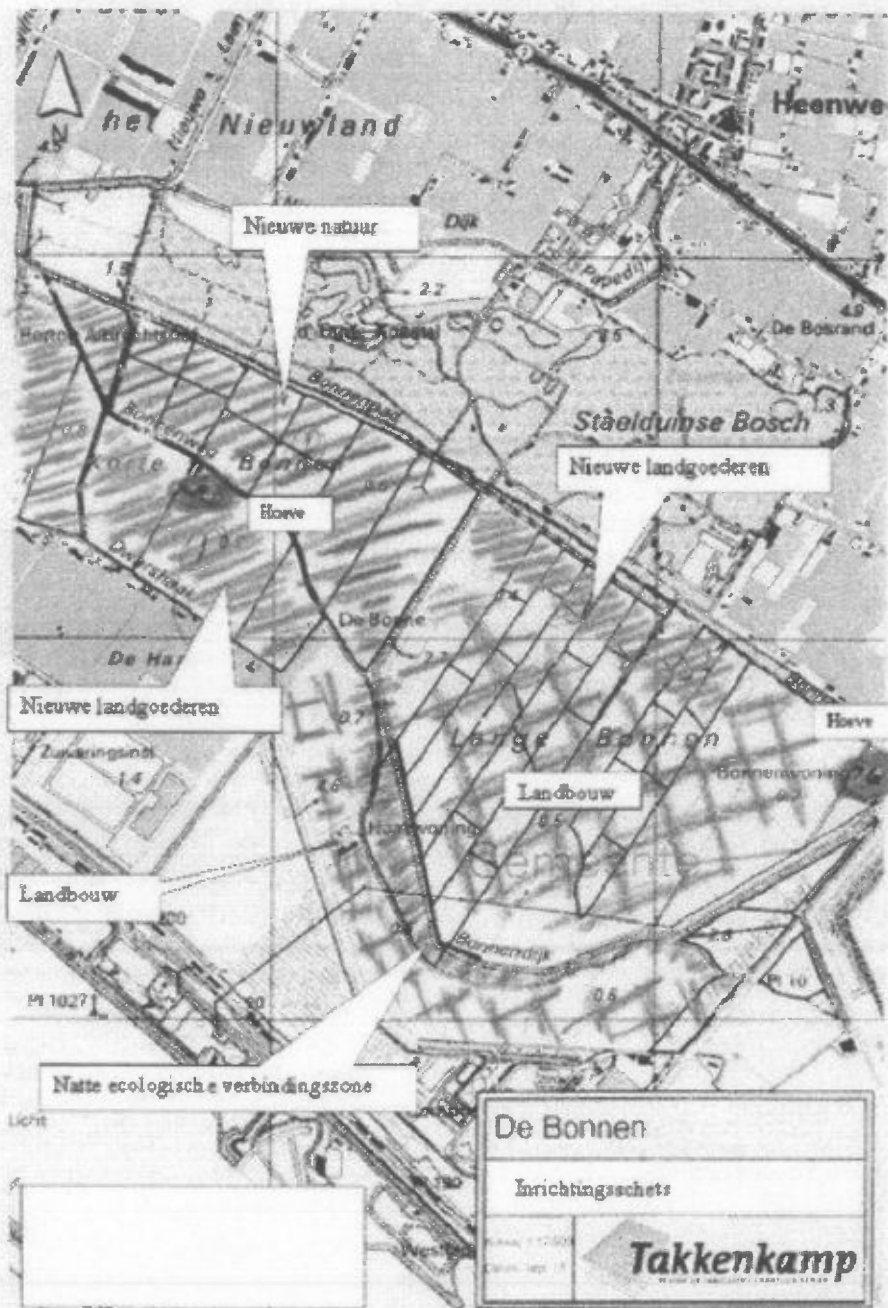
3. Nieuwe landgoederen

Het zuidelijk deel van de Korte Bonnen is ingevuld met Nieuwe Landgoederen. Hier kunnen, met gebruikmaking van het provinciaal beleid en met medewerking van de gemeente, vijf nieuwe landgoederen worden gerealiseerd. Naast de rode functie (landhuis) kan/moet het gebied worden ingericht voor recreatie, natuur en waterberging. Inrichtingsplannen zullen nader moeten worden uitgewerkt. Uitgangspunt is dat de eigenaren van de grond (de Erven) de inrichting voor hun rekening nemen in ruil voor de toegestane bebouwing. De inrichting van dit gebied wordt dus betaald uit de rode opbrengsten. Ook aan de Noordzijde van de Lange Bonnen is een landgoederenzone ingetekend.

Op grond van de eerdere gesprekken die namens de Erven met de andere actoren zijn gevoerd lijkt de hier gepresenteerde inrichting op een groot draagvlak te mogen rekenen.

Vanuit de Erven wordt graag meegewerkt aan een andere inrichting van de Bonnenpolders. Aan die medewerking worden de volgende (harde) voorwaarden verbonden:

- o Het belang van de Erven in de polders moet duurzaam in stand blijven (lees: een duurzaam rendement houden).
- o Dat betekent dat indien gronden worden afgestoten voor natuur of voor functies als waterberging of recreatie, voor deze gronden een marktconforme prijs zal moeten worden betaald of beter: dat er grond van gelijke waarde voor in ruil terug komt, en dat er een verpachtbaar bedrijf overblijft (niet allemaal verspreid liggende stukken/stukjes grond).
- o De Erven streven naar het behoud van duurzame landbouw in het gebied, waarbij herschikking van eigendom en pachtsituaties onontkoombaar zijn.
- o De Erven streven naar de realisering van (tenminste) vijf nieuwe landgoederen in de Korte Bonnen, als aanvulling op c.q. versterking van de natuurontwikkeling aan de noordzijde van de Korte Bonnen. De realisering van de natuur aan de noordzijde wordt gekoppeld aan de realisering van de nieuwe landgoederen.
- o Ten aanzien van de realisering van de nieuwe natuur in de Korte Bonnen is overdracht van landbouwgrond aan het ZH-landschap bespreekbaar. Een andere optie is deze nieuwe natuur zelf te realiseren en de grond eventueel daarna tegen de waarde van natuurterrein aan het ZH-landschap over te dragen.
- o Met het realiseren van de rode functies op de nieuwe landgoederen zal de recreatieve en natuurlijke inrichting van het landgoederengebied worden gefinancierd.

Bijlage 11 **E-mail pion Erven van Rijckevorsel, 30 juni 2005**

Van: nl]

Verzonden: donderdag 30 juni 2005 20:03

Aan:

CC: 1

Onderwerp: RE: verslag bespreking 16 juni

Geachte mevrouw

Dank voor het verslag van de bespreking "de Bonnen" op 16 juni 2005. Ik kan mij in grote lijnen vinden in het verslag. Toch wil ik graag wat opmerkingen geven en aanvullingen voorstellen. Hierna volgen zij puntsgewijs.

1. In zijn inleiding heeft nogal nadrukkelijk aangegeven dat de visie toch vooral voor het einde van het jaar gereed moet zijn. Indien dat niet lukt, zo stelde hij, zal het voorliggende ontwerpbestemmingsplan verder in procedure worden gebracht zonder dat de resultaten van de visie daarin meegenomen worden. Dit betekent dat het project onder tijdsdruk staat. Het lijkt mij wel zaak dat dat in het verslag wordt vastgelegd.
2. ten aanzien van het rondje ideeën: graag "Bureau)" vervangen door: Erven van Rijckevorsel. In het stukje tekst daaronder mis ik mijn opmerking dat de Erven bereid zijn om zich in te spannen een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het gebied De Bonnen. Door de grondpositie en het vrijkomen van pachtgronden kan het zo zijn dat de Erven de sleutel in handen hebben voor de realisering van vele maatschappelijk gewenste doeleinden. Kortom: vanuit de Erven een positieve grondhouding.

Ook zou ik hier graag opgenomen zien dat tijdens het overleg de verslagen zijn uitgedeeld van de besprekingen die namens de Erven door zijn gevoerd met de actoren in het gebied (Zuidhollands Landschap, Hoogheemraadschap, Deelgemeente en Provincie Zuid-Holland). Afgesproken is dat deze verslagen aan het uitvoerende bureau als input worden meegegeven.

Met vriendelijke groet,

Bureau Takkenkamp bv
Bergweg 475
7524 CV Enschede
Tel. 053-4332698
Fax 053-4333047

Bijlage 12 **Gedicht Martin Niemöller**

Als sie die Juden holten / Martin Niemöller

Als die Nazis die Kommunisten holten,
habe ich geschwiegen,
ich war ja kein Kommunist.

Als sie die Sozialdemokraten einsperrten,
habe ich geschwiegen,
ich war ja kein Sozialdemokrat.

Als sie die Gewerkschafter holten,
habe ich geschwiegen,
ich war ja kein Gewerkschafter.

Als sie die Juden holten,
habe ich geschwiegen,
ich war ja kein Jude.

Als sie mich holten,
gab es keinen mehr,
der protestieren konnte.

